

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
 („Falu” Országos Földművelésügyi.)
 Telefon: Automata 873—73.
 Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
 Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:
 MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
 SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
 miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
 dasági előadások” című füzetekkel együtt:
 Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
 Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 47. szám.

Vasárnap, november 24.

MAYER JÁNOS.

Most mult el öt esztendeje annak, hogy a legfontosabb magyar tárca, a földművelésügyi minisztérium élén Mayer János áll. Ezt a polcot megelőzte a kiszagdaérdekek védelmével megbízott miniszteri állás, a közlelemzési tárca viselése, három izben államtitkárság, pártelnökség, husz-esztendő képviselői mult, de azt hisszük, nem csalódunk, ha Mayer János eddigi államférfiai működésének legnagyobb jelentőségű időszakát abban az öt esztendőben látjuk, amit a földművelésügyi minisztérium élén eltöltött.

Mayer János 1924 november havában foglalta el a földművelésügyi miniszteri széket és ma — 1929-et irunk. Öt esztendő van tehát a háta mögött; öt határtalanul súlyos, roppant nehézségekkel, gigászi viaskodásokkal és emésztő munkával terhes esztendő, öt olyan esztendő, amelyent a magyar történelem fekete lapjai sem sűrűn

jegyeznek fel. És nehogy ez az emberfeletti harc egyetlen pillanatra szünjön, hogy csordultig teli legyen a pohár és önfeláldozása hősi méreteket öltön: ennek az öt esztendőnek utolsó szakasza még rettenetesebb megpróbáltatásokkal tört már-már gyógyuló nemzetére.

A magyar mezőgazdaság ma a válság nagybetege és Mayer János olyan orvos, akinek az a megrendítő feladat jutott osztályrészül, hogy saját hozzátartozója betegyja felett virrasszon és a lehetetlent is megkísérelve, visszaadja a gyilkos kórral vívódó erejét és egészségét.

Alig hisszük, hogy sokra nő azoknak a magyar politikusoknak a száma, akiket a sors nehezebb és súlyosabb felelősséggel járó feladatok megoldásával bizott volna meg, mint öt. Nem hisszük azt sem, hogy sok magyar kormányférfiu elé tornyosult volna a nehézségek-

A balatoniesesői kitérűnően sikerült szüreti mulatság szereplői.

(Bittner Károly felvétele.)

nek olyan ércfala, mint eléje. És jól tudjuk azt is, hogy nem volt még magyar földmivvelésügyi miniszter, aki ellen, egyfelől az agrártársadalom különböző rétegei, másfelől a többi osztályok részéről, a jogos és jogosulatlan igényeknek olyan ostromát indították volna meg, mint ellene.

Fájdalom, nincs terünk reá, hogy ez alkalommal teljes részletességgel méltassuk mindazoknak az alkotásoknak hosszú sorát, melyek Mayer János nevéhez fűződnek. Helyette be kell érniünk azzal, hogy e nagy alkotásoknak csupán eredményeit és hatását próbáljuk körvonalazni.

Mayer János emelte fel a háború, forradalmak és a megszállás után romokban heverő magyar mezőgazdaságot a békeévek színvonalára, mely színvonalat több vonatkozásban fültszárnyalni is sikerült. A modern mezőgazdasági művelés meghonosítása a földmivvelő nép körében; mértföldes csizmákkal haladt előre, gondosan megalkalmazott és céltudatosan végzett munkája eredményes képpen. A földreform végrehajtása és pénzügyi rendezése révén megteremtett kisegyszisztenciák tömege neki adózik a hála és köszönet igaz érzéseivel. A falusi nép kulturális felemelésének óriási fontossága munkáját ő alapozta meg és ő öröködi felette. A mezőgazdasági kamarák megszervezése és azoknak életképes, lendületesen fejlődő intézményekké való fejlesztése, az ő miniszterségének idejére esik. Annak, a nemzet létét jelentő, igazságának kiharcolása, hogy a mezőgazdaság érdekei azonosak az ország érdekeivel, legelső sorban az ő érdeme. És ha ma már nem elérhetetlen célkitűzés, hogy a gazdatársadalom egésze egységes frontja megteremtessék, ez Mayer János bölcsességének és lankadatlan kiegyenlítő munkájának köszönhető. A mezőgazdasági munkások a második Darányi Ignácot tisztelik benne.

De ha végig tekintünk az általános agrárérdekek és szorosan vett kisgazdakívanságok széles területén, nem találunk egyetlen egyet sem, melyet Mayer János nem a legnagyobb szeretettel karolt volna fel és nem küzdött volna e kívanságok érvényrejuttatása érdekében mindenkor a legszívósabb kitartással. Annak okát pedig, hogy a kisgazdatörökvések ma még nem valósulhattak meg százezreken, természetesen nem Mayer János személyében, hanem a rajta kívül álló tényezők — egyelőre leküzdhetetlen — ellenállásában kell keresnünk.

Mayer Jánosnak a legulsóbb időkben olyan nehéz kérdések megoldását kellett vállalnia, melyeknek mindegyike egész munkabírását és erőinek teljes kifejtését igénybevette, anélkül, — és ezt nagyon jól tudta — hogy cserébe népszerűséget, olcsó babért és hangos sikert arathatott volna. A köznek ilyen mélységesen igaz szolgálására és az önfeláldozásnak erre a mértékére csak a — legnagyobbak közül való lélek képes. És ne feledjük, hogy ennek az öt esztendőnek emberfeletti birkózását és népe szörnyű keresztjének hordozását egy — kisgazda vállalta magára. Egy kisgazda, akit épp úgy a Gondviselés küldött a magyar nemzet számára, mint halhatatlan vezértársát, Nagyatádi Szabó Istvánt.

Mayer János — csakugy, mint Nagyatádi Szabó István — a magyar földmivvelő nép televényének óriásra nőtt hajtása, akinek pályája egyfelől e népi őserő, másfelől Istenáldotta tehetsége révén páratlan magasságokba lendült. Mindketten a maguk erejéből vityták ki csodálatos fényességű sorsukat. És mindketten gyönyörű igazolásai a rendkívüli képességek, a szorgalom, hajthatatlan akarat és munkabírás ellenállhatatlan szárnyalásának.

Mayer Jánosnak, a földmivvelő nép hűséges őrtállójának, az elmúlt öt esztendő alatt azonban nemcsak harc és rettenetes munka, nemcsak álmatlan éjszakák és nemcsak komoly — ma még fel sem mérhető — eredmények jutottak osztályrészül, hanem a méltatlan támadásoknak meg-megismétlődő pergőtűzei is, melyek végigkísérték egész működését és a legutóbbi időkben — kiharvánvalva a válságban számukra kínálkozó előnyt — ujjalt, dühös erőre kaptak. Ezeket a jól ismert támadásokat

látszólag Mayer János személye ellen intézik, de Mayer János kidöntésénél messzebbmő céljaik is vannak. A politikai kisebbségi pártok és a velük rokon-szenvező társadalmi rétegek, továbbá az értelmiségi osztályoknak e kisebbségi pártokhoz nem tartozó, rövidlátó tagjai egyrészt nem tudják megbocsátani a falu népének, hogy nem köti magát politikai célkitűzéseik járószalagjára, másrészt nem akarják semmiképpen megérteni, hogy a földmivvelő társadalom nagyobb és teljesebb bizalommal van a soraiból való Mayer János iránt, — akinek hivatottságáról és áldozatos munkájáról öt hosszú esztendőn keresztül bizonyosságot szerzett — mint bárki más iránt. Ezek a nyílt támadások és ezek a rejtett áskálódások végső eredményükben azt a célt szolgálják, hogy Mayer János kiemelésével döntő csapást mérjenek a népies agrárpolitikára és a kisgazdatársadalmat arra kényszerítsék, hogy a szívós harc árán eddig megszerzett hadállásait feladja.

Nem veszik azonban számításba e jó urak, hogy a falu népe jól ismeri a Mayer János személye ellen irányuló harc rugóit; tisztában van Mayer János öröhlényének fontosságával és nagyon jól tudja, hogy Mayer János kipróbált munkaerejére éppen most, a válság keserves napjaiban, van a legnagyobb szüksége. Tehát törhetetlen bizalommal, mélységesen őszinte ragaszkodással öröködi felette és egyszerűen elfújja e támadások porfelhőit.

A köz javát munkáló férfiak szívében sokszor összegyűl a keserűség és sokszor elkedvetlenedés lesz urrá felettük. Ez alól Mayer János sem kivétel. De szolgáljon örömteljes megnyugvásul a falu népe számára, hogy Mayer János lelkének a keserűség és elkedvetlenedés sohasem hosszú lakója, mert rövidesen újra elfoglalja helyét a feléje áradó bizalom és szeretet tovább lendítő ereje.

Mi, az öt esztendő évforduló alkalmából, a földmivvelő nép nevében azt kívánjuk Mayer Jánosnak, hogy hamarosan áldás és siker koronázza a válság leküzdésére irányuló erőfeszítéseit, melyektől jogosan reméljük boldogabb napok hajnalát. Ez lesz Mayer János legnagyobb öröme, mert senki sincs, aki nála önzetlenebb szívvvel és igazabban örülhetne a falusi nép jobbsorsának. (m. e.)

A miniszter ünneplése.

A földmivvelésügyi minisztérium főtisztviselői november hó 15-én déli 12 órakor gyűltek össze Prónay György báró államtitkár vezetése alatt a miniszter fogadótermében. Prónay György báró a minisztert rendkívül meglehangu, lelkes beszéddel üdvözölte. Beszédében felemlítte, hogy Mayer János miniszter egyike azoknak, aki a kötelességteljesítésben mindig példát adott az alárendelt tisztviselőknak. Kiemelte ezenkívül a miniszter önzetlen jellemét, aki osztálykülönbség nélkül törekedett mindenkor a pártatlan igazság szerint dönteni. Meleg elismeréssel szölt a miniszter közéleti és politikai működéséről és rámutatott arra, hogy ma a legnehezebb körülmények között vezeli az országgra nézve legjelentősebb tárcát.

Lelkes éljenzés közepette nyujtotta át ezután Prónay György báró államtitkár a minisztérium vezető-tisztviselőinek ajándékát: a minisztert ábrázoló díszes ezüstplakettet.

Mayer János meghatottan mondott köszönetet a váratlan üdvözlésért. Rámutatott arra, hogy a földmivvelésügyi tárcát az utóbbi évek alatt nem volt elég vezetni és irányítani, de mindig szem előtt kellett tartani az osztó igazságot. Az igazságkiosztás volt mindig a legnehezebb feladat, mert hiszen mindenki tudhatja, hogy a legkülönbözőbb társadalmi rétegekről, azok ügyes-bajos dolgairól van szó. A mai agrár Magyarország képe nagyon megváltozott. A mezőgazdaság az általános gazdasági helyzet következményeképpen a lehető legrosszabb helyzetbe került és ebből a válságos helyzetből való kivezetése teszi igazán nehézé a földmivvelésügyi miniszter utját. Kijelentette ezután a miniszter, hogy sohasem törekedett hangulatkeltésre, sem pedig népszerűsítésre, mert ennek a földmivvelésügyi tárca vezetésében nincs helye, hanem csakis komoly, tárgyilagos, hozzáértő munkára, puritán lélekre és tiszta kézre van szükség.

A miniszter szavait hosszantartó, lelkes éljenzés követte.

A Prónayfalván most felavatott népház.

Weis István dr., a Faluszövetség új ügyvezető igazgatója.

Az olasz vaskancellár, Mussolini, híres mondása, hogy „nem szeretem azokat, akik a nyilvánosság elé ráncigálnak“, kitűnően talál a *Falu Országos Földmives Szövetség* új ügyvezető igazgatójára, Weis István dr. miniszteri tanácsosra.

Az ifju Magyarország képzett, nagy tudású embere, aki a világlátott egyéniségek szociális érzékével s faluszeretettel már egyetemi hallgató korában beállott a Széchenyi Szövetség komoly építő, nemzetmentő munkájába, amelynek elsősorú célja volt: ezt a széthullt nemzetet a falu őseréjével, régi kereteiben összekovácsolni. A nagy magyar faluvezető agráriusokkal, a *Rubinek Gyulák*, *Nagyatádi Szabó Istvánok*, *Mayer Jánosok*, *Meskó Pálok*, *Bernáth Istvánok* és *Schandl Károlyokkal* együtt kellő időben ő is megérezte azt, hogy a jövő a falu népé, mert a nemzetek önellátása mindenütt a mezőgazdaságot teszi meg a létfenntartás tengelyévé.

Amikor a szörnyű vörösuralom után, bódultságából lassanként magához tért a nemzet, akkor e kiváló vezető szavára megmozdult maga a nagytömegű falusi társadalom is, hogy beálljon a nemzeti élet vérkeringésébe. Ebből a csodálatos, önkéntes felkinálkozásból született meg a *Faluszövetség*, amelynek célja kettős lett.

Az első, hogy az elhanyagolt és szervezetlen magyar falut reávezeesse a gazdasági önségely és a szervezett erő vágányaira, a másik pedig, hogy a tudományt, a kulturát, de az anyagi jólétet is egyformán elvigye a legkisebb faluba is, mert a megelégedett falvak milliói lehetnek csak az állam legbiztosabb támaszai.

A *Faluszövetség* tehát a kor méhéből pattant ki. Élhető ereje a közszellem, amely valósággal megkövetelné — ha nem lenne — annak megteremtését. Mert, ha valaha szükség volt arra, hogy a falu népe gazdasági szervezettségben éljen, úgy napjainkban leginkább, amikor a világ-gazdasági rettenetes versenyben, csak a gazdaságilag megszervezett népek állhatják ki a versenyt.

Mintha a gondviselés jelét látnánk abban, hogy amikor legnagyobb a veszély és az idők nagy kérdéseket rejtegetnek magukban, akkor egy tetterős, megalkuvást nem ismerő, fanatikus, fiatalember áll oda a Faluszövetség, — a falu hajójának kormánykereke mellé — hogy a viharok s a falu gazdasági lerongyolódásának és szellemi megkísértésének idején megmutathassa a kivezető utat s valóra váltsa a vezető programját.

Mi, akik ismerjük, tudjuk, hogy a Faluszövetség olyan

férfiut kapott benne, aki mint a jó vezér, azt mondja „utánam“. Mert a magyar falufejlesztés keserves munkájában is első akar lenni, azért, mert nála a szó és a tett — egy.

Weis István dr. Széchenyi István tanításain nevelkedett, aki nem a hangos, kérészéletű sikerek jegyében dolgozott, hanem a zajtalan, csendes, alkotómunka erejében akarta megváltani nemzetét.

Azt mondják, hogy a férfi értékmérője az, hogy milyen terhek viselésére van elhivatva. S ez igaz is! Mert a valódi érték kiállja a tűzpróbát, míg a talmi az első megterhelésnél összeroppan s ledől, mint az orosz Potemkin híres, papirus falvai. Az új ügyvezető már eddigi tevékenységével is megmutatta, hogy a falu kérdéseinek megoldásán kitartással dolgozik, de azt is, hogy amit a kezébe vesz, azt nem fogja eredmény nélkül kiengedni onnan, mert tudatában van annak, hogy a falusi mozgalmakat csakis egy új, becsületes és nemzeti közszellem megteremtésével lehet végig harcolni. Közérdekeket idealizmus nélkül nem lehet szolgálni. Az új ügyvezetőt a falu ügyeiben eddig is mindig ez vezette, mert jól tudta, hogy a falu sorsa az ország sorsa.

A *Faluszövetség* munkája magasztos hivatás, de nem könnyű sikerek helye, hanem a súlyos, nehéz, idegölő harcoké, mert a falu tengerpanaszában a helyes irányt csak az találja meg, aki ismeri, szereti a falut s akinek első programpontja az, hogy a falu megmentése az ország megmentése.

Weis István eddigi tevékenysége biztosíték arra, hogy bírja ezt a munkát. És amikor Weis Istvánt, a Faluszövetség új ügyvezető igazgatóját, a magyar falvak millióinak nevében szeretettel köszöntjük, akkor egyuttal arra is kérjük, hogy a fiatalság erejével, Széchenyi hitével fogjon a falumentés szédületes, kemény munkájának, amely a Faluszövetségben megszervezett falusi millióknak megmutatja majd a magyar gazdasági feltámadás Igéretföldjét is.

S biztosíthatjuk arról, hogy ebben a nemzetmentő munkában a magyar falu népe mind egy szálig hű segítő-társa lesz.

*

Weis István dr. 1889-ben Munkácsen született, előkelő családból, 1911-től belügyminiszteri tisztviselő volt, ahol a törvény-előkészítő osztályában dolgozott és résztvett a reformjavaslatok szerkesztésében. 1912—1914-ig Concha Győző dr. egyetemi tanár asszisztense. 1918-ban a Nemzetvédelmi Szövetség tagja és egyik aláírója az októberták ellen megszervezett és kiadott felhívásnak. 1919-ben két hónapig a vörösök foglya. 1919 őszén résztvesz Horthy Miklós, akkori fővezérrel a sífoki újjáépítés nemzetmentő munkájában. 1921-től a népjóléti minisztérium egyik közegészségügyi osztályának vezetője, majd később ott is törvény-előkészítővel foglalkozott. Ugyanebben az időben az Egészségügyi Reformiroda titkára volt. Több önálló munkája jelent meg a közigazgatási jog és a községpolitika körében. Sok napilap, szaklap és folyóirat munkatársa. A külföldi államokban tanulmányozza a falufejlesztést és résztvesz a nemzetközi falufejlesztési bizottság megalakulásán Bruxellesben. A Budapesten tartott harmadik *Falufejlesztési Nemzetközi Kongresszus* főtitkára. A Faluszövetség elnöki tanácsának, választmányának tagja, mint ilyen állandóan résztvett a Faluszövetség munkájában.

A napokban jelenik meg „*A mai társadalom*“ című munkája, a *Magyar Szemle* tudományos folyóirat kiadásában. A falufejlesztés érdekében kifejtett tevékenységéért az olasz *Opera Nazionale Dopolaro* nagy aranyéremmel tüntette ki.

Legmodernebb golyós szaladó sütyésztes Central-Bobbin
varrógepeket
csodás kivitelben, havi 20 P részletre szállítunk.
Láng Jakab és Fia,
varrógép nagy raktára
Budapest, József-körút 41.

Cimre ügyelni! — Képes árjegyzék ingyen. — Alapítva 1869

„Amikor a falut védjük, a haza sorsával szemben tesszük meg kötelességünket!” mondotta Koncz János dr., a községi jegyzők egyesületének közgyűlésén.

A Községi és Körtjegyzők Országos Egyesülete november hó 13-án, szerdán tartotta ezévi rendes közgyűlését Budapesten, a régi képviselőházban. A közgyűlésen mintegy ötszáz jegyző jelent meg, de résztvett a közgyűlésen politikai életünknek számos tényezője és csaknem minden minisztériumnak megbízottja is.

A közgyűlést Koncz János dr. esepeli főjegyző, a Magyar Híszkeggyel nyitotta meg, majd így folytatta:

Koncz János dr. beszéde.

— Az elmúlt tíz esztendőben a legnehezebb időben folyik a mai gyűlésünk. A falusi gazdasági élet leromlottságán túl ugyanis a magyar társadalomba egy bizonytalan, nemzetietlen irányzat ékelődött bele. Felekezeti villongás dul a keresztény felekezetek között és a nemzeti tespedés lett urrá bizonyos mértékben. Az embereknek a megfelelő örhelyekre állításánál az arravalóság és a nemzeti magatartás csak másodrendű márka és az első kérdés az, hogy katolikus, luteránus, vagy református-e az illető. A falusi élet egyszerű mestereinek kell megmondaniok a vezéreknek, hogy tartózkodni kell a vallásfelekezeti különbségtételtől.

— A községi élet új vonatkozásba került a vármegyei igazgatással, amelynek önkormányzati újjászervezése megtörtént és a jegyzői kar, mely résztvesz a vármegye életében, kétszeres kötelességet érez a nemzettel szemben. Aggodalommal látjuk a falu társadalmának gazdasági romlását. Akár pénzről, akár hitelről vagy értékesítésről beszélünk, a falu minden tekintetben elesett és mégis az állami javadalom megfelelő gyűjtéséről a jegyzőknek kell gondoskodniok és könyörtelen mesterségüket teljesíteni kell. Fáj az, hogy a nincstelenség szomorú látványja megállítja a kezünket, de még jobban fáj az az utóbbi időben mind hangosabban jelentkező vád, mintha a jegyzői kar meg akarná gátolni az állami jövedelmek behajtását azért, hogy az államot politikai vagy pénzügyi válság elé állítsa.

— Ismerjük a forrás utját, ahonnan ez a vád ért bennünket, habár a forrást még nem látjuk, de mindenesetre itt a nyilvánosság előtt visszautasítjuk a vádaskodást. És ha a forrásra bukkanunk, nem fogunk kiméletet gyakorolni. Miránk a nemzeti törekvések megvalósítása idején nehéz szerep várt és vár és megállapítom, hogy veszélyes játék az, amikor a falu reprezentánsait, akár a papot, akár a tanítót, akár a jegyzőt hasonló vádakkal illetik és ernyedtté akarják tenni a küzdelemre. Mert ha a falu vezetői elvesztik a csatát, akkor az ország sorsa forog kockán. Mi a komolyságnak és a nemzeti megfontolásnak vagyunk az élő szobrai. És amikor a falut védjük, a haza sorsával szemben tesszük meg kötelességünket.

A napirend tárgyalása.

Viharos taps fogadta Koncz János elnök súlyos szavait, amely után a belligyminiszter képviselője, Szmalorszky Tibor

osztálytanácsos jelentette be, hogy a belligyminiszter a községi háztartások kérdésének rendezésénél a jegyzői kart is bele kívánja vonni az előkészítési munkájába. A törvény megalkotásánál a belligyminiszter szeme előtt elsősorban az lebeg, hogy a községek terheit könnyítsék és a községek mozgási szabadságát biztosítsák.

Bogsch Géza dr. Gömbös Gyula honvédelmi miniszter üdvözlőt tolmácsolta. Szontagh Tamás, a TESZ társelnöke közölte ezután a közgyűléssel, hogy a TESZ jubiláris díszkeresztjével tüntette ki Koncz János dr. elnököt, Bicskey Gyula társelnököt, Dobos Gábort, az Árvaházegyesület elnökét és Brogli Józsefet, az Árvaház főigazgatóját.

Rátértek ezután a közgyűlés programjának tárgyalására, melynek során Stefani Miklós azt kérte, hogy sürgősen terjesszenek memorandumot a pénzügyminiszterhez, hogy a gyufa-kölesből elsősorban a gazdáknak és a községeknek nyújtsanak egy-másfélteres olcsó kölcsönt. — Vámos Ferenc főjegyző az adóügyi igazgatás rendelkezéseiről beszélt s terjesztett elő határozati javaslatot. A javaslat szerint a falu népe az aránytalanul alacsony terményárák, a magas termelési költségek és elcsúsztatottul súlyos hitel követelésekben nem tud úgy megjelenni adófizetési kötelezettségének, ahogy azt az állampolgári kötelesség megkívánja. Felkéri a közgyűlést a pénzügyminisztert, hogy utasítsa a pénzügyi hatóságokat méltányos eljárásra. Megállapítja a közgyűlés, hogy a pénzügyi kormányzat részéről meglepetésszerű és fizikailag el sem végezhető nagyszabású munkák teljesítését követelik a jegyzőktől. Felkéri a közgyűlést a belligyminisztert, hogy az egyesület meghallgatásával minél előbb adja ki az adóügyi jegyzők szolgálati és jogviszonyára vonatkozó rendelkezéseket. A közgyűlés meggyőződése szerint a községi igazgatást egészen át kell szervezni és ezt a közeljövőben esedékes községi reformtól várja. — Takács Mihály felszólalásában rámutatott arra, hogy egyre kevesebb buza marad a falusi családoknak a családok fenntartására és az állatok ellátására s egyre több terhet kell viselni a kamatok és az adók fizetésére. — Medgyesi Jenő ugyancsak a falu népének sanyargatott helyzetével foglalkozott. — Héry János hasonló értelemben szólalt fel, majd az elnökség javaslatát elfogadta.

Koncz János indítványára ezután elhatározták, hogy távirattal üdvözlő a közgyűlést Gyulay Sándor főjegyzőt, a pillérvárosi kerület képviselőjelöltjét. — Vámos Ferenc ezután a községi háztartások kérdésének rendezését ismertette. Állapítsa meg a készülő törvény a községek jogait és kötelességeit. Nyújtson tag teret az önkormányzati elhatározásoknak, igazodjanak a mindennapi élet követelményéhez. A törvénynek vagyoni jogi kérdésekben gyorsabb és szabadabb mozgást kell biztosítani. Az eddig átengedett állami jövedelmeknek, a fogasztási és a forgalmi adónak továbbra is községi jövedelmeknek kell maradniok. A községi tisztviselők illetményeinél az államnak is érdeklődést kell vállalnia. Ki kell venni az általános igazgatás keretéből az iskolák, népművelési és testnevelési kiadásokat. A községi utak fenntartására külön költségű utadót kell rendszeresíteni. Tiltsa meg a törvény, hogy a községek rajtuk kívül álló célokra ugynevezett felsőbb rendeletek alapján költsézhessenek.

A jegyzői kiegészítés kérdésében a közgyűlés nagy többséggel fogadta el az elnökség előterjesztését, amely szerint a jegyzőképzés színvonalának emelést az egyesület úgy kívánja elérni, hogy az érettségi után egy évig folytassanak a jegyzői pályára készülő gyakorlatot, a négyéves egyetemi kiképzés mellett kötelezőleg vegyenek részt a közigazgatási szemináriumokban is.

A jegyzői magánmunkák.

Förhécz Sándor az iskolán kívüli népművelés szabályozásáról tett előterjesztést, míg a jegyzői magánmunkálatokról szóló határozati javaslatot Vámos Ferenc főjegyző ismertette. Az igazságügyminiszterhez terjesztendő felirathoz az egyesület újból tiltakozik az ellen, hogy a jegyzők hatáskörébe tartozó kisebb jogügyletek lebonyolítását az ügyvédeknek és a közjegyzőknek a munkakörébe utalják át, mert ez a falusi nép érdekeinek megsértése volna. A községi jegyző mindig kéznél van és rendelkezésére áll a falu népének és jóval olcsóbban végzi azt a munkát, amelyért a törvénytervezet rendelkezései szerint a falu népének szívesen kellene adóznia.

A résztvevők a közgyűlés után közös ebédre ültek össze, amelynek keretében a kormányzó felköszöntése után a belligyminisztert és Koncz Jánost részesítették meleg ünneplésben.

Hegedű, harmónium, tárogató, cimbalom, rádió, grammofoon és az összes hangszerek, legjobbak csak itt a gyárban kaphatók.

Művésziessen javít!
Legjobb hurokat készít!
Hazánk egyedüli hangszergyára.

MOGYORÓSSY GYULA

m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. szám.
Árjegyzék ingyen.

Az agrárképviselők a vámtarifa revízióját, a hitelkérdés rendezését, a közmunkavállaltság elfőrlését és a gabonaárak megfelelő érvényesülését kívánják a kormánytól.

Az Egységspárt agrárblokkja november hó 14-én értekezletet tartott, amelyen a mezőgazdasági válság súlyos kérdésével foglalkozott.

Az értekezleten Farkas Géza indítványára elhatározta a blokk, hogy végrehajtóbizottságot küld ki, amely a felmerülő agrárkérdésekkel állandóan foglalkozik és javaslatait a kormány elé terjeszti.

Ezután Bottlik József adta elő azokat a módozatokat és eszközöket, amelyek alkalmasak arra, hogy a mezőgazdaság helyzetét enyhítsék. Mindenekelőtt a termelést kell elősőbbá tenni, aminek eszközei a következők:

A blokk kívánságai.

1. A vámtarifa revíziója, a gazdasági üzemanyagok és a népruházati cikkek vámjának eltörlése, vagy legalább csökkentése.

2. A hitelkérdés rendezése. Kívánja a gabonatárházak létesítését, a szövetkezeti törvény revízióját, az Országos Központi Hitelszövetkezetnek bankká való átszervezését állami támogatással, a gyufakölesön mellé hasonló összegeű törlesztéses kölcsön szerzését és a két összeg egybevonásával méltányos kamatozású törlesztéses kölcsön nyújtását, olyanképpen, hogy annak legalább öt százaléka a kisbirtokok számára tartatékoltassék, mert ez van a legsanyarabb helyzetben.

3. A jövedelmi adó kivetésénél figyelembe kell venni a mezőgazdaság esőkkel teljesítőképességét. Módosítani kell továbbá a házadót, mert ma a falusi ház a békebeli adó 300—400 százalékát fizeti, míg a fővárosi házak adója 16 százalékról mindössze 17 százalékra emelkedett. El kell törölni a törvény a közmunkavállaltságot és az ufenntartás minden költségét az egyenes adókra kell kivetni, mert a jó utból nemcsak a gazdáknak, hanem az egész gazdasági életnek haszna van.

4. A gabonaárak az ország határain belül a belső fogyasztásra vonatkozólag olyképpen befolyásoltassanak, hogy a vám, mely érvényesítilni nem tudott, érvényesíthessen, mert az a néhány pengő, amivel ilyenmódon a gabona ára emelkednék, a fogyasztást alig sujtaná, viszont a mezőgazdaságnak igen jelentős bevételi többletet jelentene.

5. A községek háztartására vonatkozó törvény, továbbá a borfogyasztási adó eltörlése immár elodázhatatlan és így sürgősen napirendre kell tűzni.

A vita szónokai.

Marschall Ferenc ezután hangzott, hogy már olyan lelki-válságban él a falu, hogy az összes nemzeti és kormányzati erők sürgős csatasorba állítására van szükség. A termelési költségeknek a mai értékesítési viszonyokhoz való simítása egyik megoldásra való feladat. Ezzel kapcsolatban az ipari vámvizízió

végrehajtása balaszthatatlan feladatként áll előttünk. Az országban máris megindult a zöldhitelezés olyan uszorafeltételek mellett, amelyeket csak az intézményes megoldással lehet kiküszöbölni. A jövőben kibocsátandó hosszulejáratu hitellel kapcsolatban megfontolásra ajánlja a kormány, hogy legalább az első és második érvben el kellene tekinteni a töketörlesztéstől, amíg a gazdasági egyen a hitel útján ismét erőhöz jut. Minden olyan tervnek a végrehajtását el kell odázni, ami a falu megterhelésével jár. Így például az okirati kényszer és a hegyközségi tanácsok felállításá.

Krudy Ferenc utalt arra, hogy az agrárblokk által kiküldendő végrehajtóbizottság a segítés módozatairól is állandóan tárgyaljon és tegyen a kormányzatnak jelentést.

Csizmadia Sándor indítványozta ezután, hogy a blokk üdvözölje Mayer János földmivvelésügyi minisztert, minisztersegének öt éves érfordulója alkalmából. A blokk az indítványhoz örömmel hozzájárult.

Rubinek István, Purgly Emil felsőházi tag és Matla Árpád felszólalása után egy határozott a blokk, hogy a végrehajtóbizottságba a felsőház agrárblokkjának azokat a tagjait is meghívják, akik a párthoz tartoznak.

Csontos Imre felszólalására Kállay Miklós kereskedelem-államtitkár biztosította az agrárblokkot arról, hogy a kereskedelmi politikánkban mindig figyelembe veszik az agrárérdeket.

A földmivvelésügyi államtitkár felszólalása.

Az elhangzott felszólalásokra Prány György báró földmivvelésügyi államtitkár válaszolt. Kijelentette, hogy a maga részéről is azon a véleményen van, hogy a vámtarifát rövid időn belül revízió alá kell venni és a kérdést a legsürgősebben el kell intézni. Éppen ezért egy bizottságot állítottak össze, amelybe az agrárblokk tagjait is meghívták. Ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy konkrét javaslatot tegyen a kormány. Teljesen igazat ad annak a nézetnek, hogy a mai viszonyok mellett a közmunkavállaltság igazságtalan és rendkívül súlyos adó-nem, amelyet majdnem kizárólag a mezőgazdaság visel egyoldaluan és ezt az igazságtalanságot feltétlenül meg kell szüntetni. A gabonatárházak tekintetében a helyzet az, hogy erre nézve a javaslat kidolgozás alatt van. Teljesen osztja azoknak a nézetét, akik azon a véleményen vannak, hogy a mai viszonyok között feltétlenül módját kell találni annak, hogy a papíron lévő buzarám valójában érvényesüljön. A maga részéről ezt tekinti a probléma sarokpontjának. Végül azon felszólalásokra, amelyek szerint a mai viszonyok között lehetetlen a mezőgazdaságot újabb megterhelésnek kitenni, azonosítja magát. Tudomásul veszi azt a kívánságot, hogy a hegyközségi tanácsok felállítását egyelőre fel kell függeszteni.

A falu népe kiszgazda-párturalmat akar?

Válasz a „Magyarság“ november hó 10-iki cikkére.

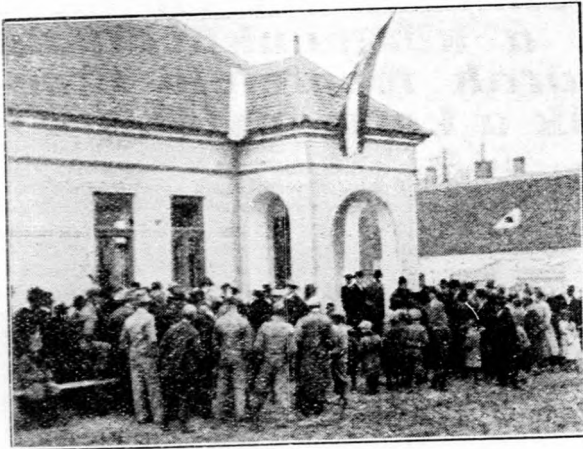
A Magyarság című napilap november hó 10-iki számában megkongatja a vészharangot, mert a vármegyei választásokon egész sor dunántúli törvényhatóságban a kiszgazdák részéről „betörés“ történt és ezt az eseményt azzal véli megokolni, hogy a kiszgazda-választók a jelöltek listájáról kihuztak minden uriembert, egyszerűen azért, mert a „nadrágos“ nem kellett. A Magyarság szerint itt olyan mozgalommal állunk szemben, mely elkese-redéssel, bizalmatlansággal, megvetéssel viseltetik az értelmiségi osztályok, az „urak“ iránt, a „nadrágosokkal“ végérvényesen le akar szakolni, kiszgazda-párturalmat akar és áthidalhatatlan szakadékot huz a nemzeti társadalom egymásrautalt rétegei közé. Végül e nemzeti szerencsétlenség felidézéséért a mai kormányrendszert teszi felelőssé.

A Magyarság vádjai, megállapításai és a belőlük levont következtetések felett két okból nem térhetünk na-

pirendre. Az egyik az, hogy a Magyarság az értelmiségi osztályok napilapja. A másik a Magyarság-nak a magyar sajtóban elfoglalt előkelő helye és a szóbanforgó cikk írójának, Milotay István-nak neve.

Ám fesse a Magyarság az ördögöt a falra, mi — mint a kiszgazdatörvények érvényesülésének törhetetlen hívei — a legnagyobb és legösszetettebb örömmel üdvözöljük a falusi elemeknek a törvényhatósági bizottságokba való tömeges beválasztását. Rendületlenül valljuk ugyanis, hogy a magyar kiszgazda, — józansága, megfontolásra való készsége és rendkívül fejlett értelmi képessége birtokában — minden körülmények között meg fogja állani helyét a közélet porondján. És meg vagyunk győződve arról is, hogy a falusi nép cselekvő- és munkaerejének felhasználása, közérdeki feladatok megoldásánál, ma még fel sem mérhető haszonnal fog járni.

— Mi igenis — frázis nélkül — új korszak hajnal-

Patalom község ujonnan épült kulturháza.

hasadását várjuk ettől a „betöréstől”. Várjuk a falusi nép nemzetmentő érdekeinek erőteljesebb, hatásosabb és átütőbb védelmét, a gazdátársadalom kétségbevonhatatlanul jogos kívánságainak gyorsabb ütemű teljesülését és annak a rég óhajtott időnek bekövetkezését, amikor egyfelől a magasabb állami szervek, másfelől a közigazgatás, tehát az egész állami gépezet minden vonalon, *belesz állítva az ország létalapját képező mezőgazdaság és a vele foglalkozók érdekeinek szolgálatába.* Mert addig, amíg ez a szellem nem tölt be minden hivatali szobát és nem talál megértésre a többi társadalmi osztálynál, ne remélje senki jobb napok virradását.

Az új törvényhatóságok kiszgazda-tagjaira vár a feladat, hogy ezt az egészséges, teremtő közszellemet életre-hívják. A kiszgazda-tagok révén a falusi nép bajai, sérelmei és kívánságai polgárjogot nyerne, erőteljesebb, messzireterjedőbb visszhangot keltenek, mint eddig és természetesen a törvényhatóságokban képviselt számáranyuk és sulyuk módot nyujt arra, hogy a mögöttük álló falusi tömegek törekvéseinek érvényt szerezhessenek. Kétségtelen tehát, hogy a kiszgazdáknak a törvényhatóságokba való bevonulása a *népies agrárpolitikának rendkívül nagyjelentőségű lököerőt kölcsönözött.*

Tagadásba vesszük azonban a *Magyarság*-nak azt a megállapítását, hogy a népies agrárpolitika nagyszerű megerősödése egyértelmű volna a kiszgazda-párturalomra való törekvéssel. Elég itt utalnunk minden idők legnagyobb kiszgazdájának, *magyarádi Szabó Istvánnak*, vezérelvére, melyet az értelmiségi osztályokkal való együttműködés feltétlen szükségességében jelölt meg. Rosszul ismeri a magyar nép politikai érzékét az, aki felteszi, hogy a magyar kiszgazda nem érzi ennek az igazságnak eleven és megdönthetetlen erejét. Ha egy agrárországban a lakosság tulnyomó részét képező agrárnépesség szánlamas vergődéséből kivetelő utat keres, ha szörnnyű sorsán enyhíteni kíván, ha érdekeinek erőteljesebb és szervezettebb védelme révén több és fehérebb kenyeret remél: *mindéz nem párturalomra való törekvés, hanem az életösztön parancsszavának jelentkezése és annak az elhatározásnak örömmel üdvözölt jele, hogy végre meg akar tanulni a maga lábán járni.*

Mi a törvényhatósági választásokon aratott kiszgazdagyőzelmet *legelsősorban e készség kipattanásának tulajdonítjuk* — melyet természetesen siettetett a gazdasági helyzet nyomása — de semmiesetre sem fogadjuk el a „nadrágosokkal való leszámolás” képtelen gondolatát. Mi a falusi társadalom megmozdulásában a nép magára eszmélését üdvözöljük és annak az annyiszor hangoztatott kívánságunknak beteljesülését látjuk, hogy a *gazdaközönység*

ne várjon mindent a hatalomtól, hanem szervezkedjék és erőinek összesítése révén maga vegye kezébe sorsának intézését. Ez a szervezkedés végre megindult és hamarosan nagyszerű gyümölcsöt is érlelt. Reméljük, hogy a siker serkentő hatása érvényesülni fog az agrártársadalom egész frontján.

Ami végül az *urgyülolet* vádját illeti, erre megjegyezzük, hogy szórványosan felbukkanó jelenségekből — melyeknek, sajnos, gyakran az „értelmiségi osztályok” egy-egy rossz uton járó tagja ad tápot — politikai mozgalomra következtetni: *mégis csak elhibázott lépés és semmiesetre sem szolgálja a cikkben említett „áthidalhatatlan szakadék” betemetését.*

A kiszgazdáknak a közéletben való nagyobb számú és egyenrangú megjelenése, sűrű érintkezés az értelmiségi osztályok tagjaival, az adminisztráció ügyvitelének tüzetes megismerése: mindezek a körülmények éppen azzal a kivánatos eredménnyel fognak járni, hogy a *két osztály közötti válaszfalak lehullanak, a kölcsönös bizalmatlanság megszűnik és mindkét osztály tagjai megtanulják egymást és egymás érdekeit becsülni.*

A nemzeti egység megteremtésének ugyanis ez az egyetlen járható útja. (m. e.)

Háborus emlékérmét alapított a kormányzó.

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére 1929. május 26-án kelt elhatározásával *háborus emlékérmét alapított* s a miniszterelnök előterjesztésére annak alapszabályait 1929. november 14-én kelt elhatározásával jóváhagyta.

A háborus emlékérmét a kormányzó mindazok részére, akik az 1914—18. évi háboruban 1918. október 30-ig bezárólag a hadrakelt seregnél, vagy a mögöttes ország-részekben tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, a *honvédelmi miniszter* előterjesztésére, az egyéb igényjogosultak részére pedig a *miniszterelnök* előterjesztésére adományozza. Igényjogosultsággal birnak: a) Akik az 1914—1918. évi háboruban 1918. október 30-ig bezárólag a hadrakelt seregnél, vagy a mögöttes országokban tényleges katonai szolgálatot teljesítettek. b) Akik az 1914—18. évi háborus sebesültek, betegek és hadifoglyok érdekében különösen kifejtett eredményes működésükért legfelsőbb kitüntetésben részesültek. c) Hadiözvegyek és hadiárvák (csak a legidősebb fiú), továbbá azok hozzátartozók, akiknek családfenntartója, vagy közvetlen egyenes leszármazottja az 1914—18. évi háborúval szoros kapcsolatos szolgálatok teljesítése folytán keletkezett, illetve szerzett sérülés vagy egészségrontás következtében elhalt. d) Mindazok a polgári egyének, akik az 1914—18. évi háboruban 1918. október 30-ig bezárólag a hadrakelt seregnél, vagy a mögöttes országban állami vagy ezzel egyenértékű szolgálatot teljesítettek.

A háborus emlékérmét tisztek 6 pengő, a *legénységi állományú egyének* 3 pengő, hadiözvegyek és árvak 2 pengő előállításai és kezelési költség körösszében való lefizetése mellett kaphatják meg.

A legénységi egyének illetékmentes kérvényüket kis-és nagyközsegekben a *községi*, illetőleg *körjegyző* útján juttatják el a területileg illetékes *vegyes dandárparancsnoksághoz*, mely a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel.

A háborus emlékérmé tulajdonosait igazolvánnyal látják el. Akiknek Magyarország kormányzója a háborus emlékérmét adományozta, az *jogosult magát a háborus emlékérmé tulajdonosának nevezni.*

A „Dasárnap” szerkesztősége:
IX., Üllői-út 1. szám.

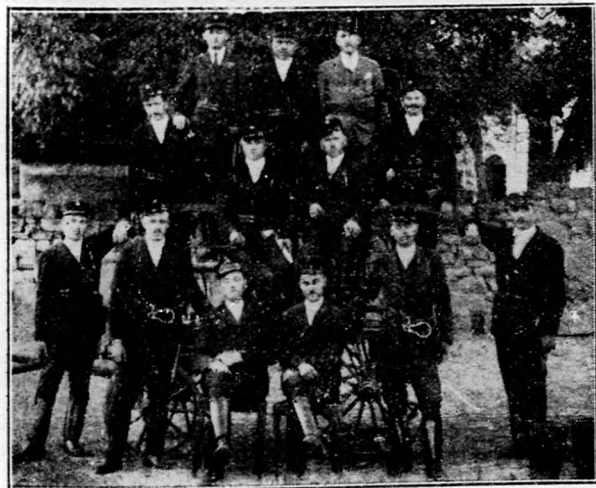
A „Dasárnap” kladóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 12-iki, keddi ülésén tovább folytatták a *katonai büntetőtörvénykönyve reformjáról szóló törvényjavaslat* vitáját. *Hercegh Béla* szerint a büntetőtörvény a fegyelmetartás végső eszköze és így óvatosan kell nézni a katonai szempontokat is, a jogászai szempontok mellett. Kifogásolja a husz éven aluliak halálbüntetését. A katonai kardhasználat jogát testisértések esetén természetesnek tartja. — *Csontos Imre* félreértett szavai kimagyarázása címén kért szót és kijelentette, hogy a magyar katonatiszti kart a legkitünőbbre becsüli és kizárólag tévedésből történhetett multkori elszólása. — *Rassay Károly* a fegyverhasználat kérdését középkori maradványnak, szegényparagrafusnak tartja. A katonai bírósági hatáskörének kiterjesztését jelenti a polgári egyénnel szemben az, ha katonai büntettekben és vétségekben való részesség címén katonai bíróság ítélkezhet civilemler felett. A katonai bíróság az esküdt-bíróság legrosszabb fajtája, mert sem szaktudás, sem függetlenség nincs az esetről-esetre behívott tisztéknél, akikből a bíróság többsége áll. A javaslatot nem fogadta el. — *Meskó Zoltán* a fegyverhasználat kérdésében egyetért *Rassay*val. Ellene van minden testifenyítéknek és ezért örül, hogy a bizottságban törölték a botbüntetésről szóló szakaszt. A párbajt végleg meg kell szüntetni. A javaslatot elfogadta. — *Farkas Elemér* szintén megmondja, hogy nem vagyunk militaristák a szó régi porosz értelmében, de militaristák vagyunk abban az értelemben, hogy *nemzeti hagyományainkat, tradícióinkat megradjuk, ha arra valaki kezét akar emelni.* A szociáldemokratáknak arra a megjegyzésére, hogy nekünk külső és belső ellenségeink nincsenek, azt válaszolja, hogy ne itt mondják el ezt, hanem mondják el *Genfben*, hátha sikerül a lefegyverzési bizottságot intenzívebb munkára ösztönözni és a világ mai 30 milliós hadseregét egy kis rendészeti szervezetté átalakítani. De mondják el *Prágában* és *Bukarestben* is, hátha a vasgyűrű, amely körülvesz bennünket, engedni fog. És adresszálják ezt a megállapításukat *Moszkvába* is, hátha sikerülni fog azt a vörös lobogót a megkülönböztető fehér zászlóvá átalakítani. A javaslatot elfogadta. — *Váry Albert* megállapítja, hogy a jogtudomány és a büntetőgyakorlat mai helyzete mellett a tárgyalás alatt álló javaslatnál jobbat adni nem lehet. A fegyverhasználat jogát azonban súlyosan kifogásolja, mert ez élesen ellenkezik a jogegyenlőséggel. Azt kéri, hogy a katonatiszt a fegyverhasználat után a törvényelötti következményeket éppúgy viselje, mint a polgár. A javaslatot elfogadta.

A november hó 13-iki, szerdai ülésén *Fábián Béla* a javaslat ellen szólt fel. *Patacsi Dénes* kijelentette, hogy a tiszti kardhasználat híve. — *Láng Boldizsár* báró szerint a mai tisztikar nemzeti ideálokkal van eltöltve és tudja, hogy minden ballépés árnyat vet az egész honvédségre. Nincs ok tehát aggólni a kard-

A balatoniesi tüzlőtőzecsapat.

(Bittner Károly felvétele.)

K Ö Z E L E D I K
KARÁCSONY
 -AJÁNDÉROZZON
hangszert!

Kérje ingyenes főirjegyzékünket!
MEINEL és HEROLD
 Hangszergyár, Budapest IX.462. Ü. lői-ut 19.

használat megengedése miatt. — *Bródy Ernő* nem fogadta el a javaslatot. — *Usetty Béla* a fegyverhasználat megadása mellett foglalt állást és a javaslatot elfogadta.

Ezután *Zsitvay Tibor* igazságügyminiszter válaszolt a vita folyamán elhangzott kijelentésekre. A haladó étellel való számolást jelenti e törvény. A katonai büntetőreformok a külföldön a szigorítás útján haladtak, míg nekünk a reform jellege a legmesszebbmenő enyhítést. A javaslat a régi katonai büntetőtörvénykönyv nyolcezer paragrafusát helyezi hatályon kívül és a polgári büntetőtörvénykönyv rendelkezéseit teszi helyébe. A halálbüntetést nem lehet megszüntetni és különösen nem kezdheti meg egy olyan kis ország, mint mi vagyunk. A botbüntetést, mint jogsz., nem védelthet. A párbajra vonatkozó intézkedésnél azt hangsúlyozta, hogy nem annyira a katonaság ragaszkodik ehhez a barbár intézményhez, hanem inkább egyes polgári körök.

Az interpellációk során *Rassay Károly* a dunamelléki református egyházkerület Sári községben lévő 1500 holdas ingatlanának bérleti ügyét tette szóvá, melyet az igazságügyminisztérium bérel. *Zsitvay Tibor* igazságügyminiszter és *Pesthy Pál* felvilágosításait a Ház helyesléssel tudomásul vette. — Ezután *Kéthly Anna* kérte a népjóléti minisztert, hogy adjon felvilágosítást, hogy mikor terjeszti a rokkanttörvényt a Ház elé.

A rokkantkérdés.

Vass József népjóléti miniszter válaszában megállapította, hogy az általános rokkantfelülvizsgálat előtt 33.154 huszonöt százalékos rokkant volt, a felülvizsgálat után 25.066, szóval a létszám nyolcezerrel csökkent. Ötven százalékos hadirokkant volt 22.090, a felülvizsgálat után pedig 31.000. Itt tehát harminc százalékkal emelkedett az ötven százalékos rokkantak száma, elsősorban azért, mert a huszonöt százalékosok közül jelentékeny számban kerültek a magasabb százalékos csoportba. A hetvenöt százalékos létszám 6899 volt, a felülvizsgálat után pedig 9000. A száz százalékosok száma 2087, a felülvizsgálat után pedig 2615, mindkét súlyos kategóriában emelkedett tehát a rokkantak száma. A huszonöt százalékos rokkantakat kivéve, a felülvizsgálat eredménye *négymillió pengő többletet jelent kiadásban.* A hadirokkantellátási törvény elkészült, azonban nem hajlandó a Ház elé bocsátani addig, amíg a *hadirokkantjáraidekek kérdését rendeltetileg nem tudja annyira rendezni, hogy azután ez az állapot már törvényben legyen megállapítható.* Nem tartja megfelelő mértékűnek az ötven százalékosok járadékát, valamint teljesen kibayandónak véli a huszonöt százalékosokat, akiknek *járadékát szeretné megráltás útján teljesen megszüntetni.*

A november hó 14-iki, csütörtöki ülésén *Zsitvay Tibor* dr. igazságügyminiszter befejezte az előző napon megkezdett beszédét, majd pedig *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszter válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre. Hangsúlyozta, hogy a javaslat magasabb célok szolgálatában áll és ezért a nemzet érdekeit szolgálja. A javaslat egyetlen szempontja, hogy a *had-sereg vezetése fegyelmezett legyen, mert enélkül a hadsereg közreveszélyessé válhat.* Arra törekszik, hogy a nemzet és a hadsereg egy test és egy lélek legyen. *A magyar tisztikar meg nem alkuro magyar szelleműl van áthatva.* Az ő ideálja az a tiszt, aki nagy eszmékért lelkesedik és a *mögötte álló legénységet testvéreinek tartja.* A botbüntetés kérdésében azt hangoztatja, hogy erkölcsi érzése tiltakozik a botbüntetés ellen. *Hozzájárul tehát a botbüntetés eltörléséhez,* de azt kívánja, hogy adjon a Ház felhatalmazást a kormánynak, hogy majd a honvédelmi miniszter állapítsa meg azt a büntetésnemet, amelyet a rögtön-*lévi bírósokodásnál a halálbüntetés helyett alkalmazni fognak.* A kardhasználat kérdésében kifejté, hogy *a kardot élvenni attól, aki az állam függetlenségét védi, nem lehet.* Azokat azonban, akik visszaélnék a karddal, súlyosan fogják büntetni.

A Ház a honvédelmi miniszter beszéde után a javaslatot általánosságban elfogadta és megkezdte a részletes tárgyalást.

A november hó 15-iki, pénteki ülésen a katonai büntető-törvénykönyv reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása során a katonatisztek fegyverhasználati jogáról intézkedő szakasz körül hosszabb vita folyt, végül Gömbös Gyula honvédelmi miniszter felszólalása után a szakaszt eredeti szövegében fogadták el, mely szerint nem számítható büncselekménynek, ha valamely katonai személy más személynek jelenlétében az ellene intézett jogtalan támadás megakadályozása érdekében használja a fegyverét.

Ezután Scitovszky Béla belügyminiszter bejelentette a fővárosi törvényjavaslatot, majd Puky Endre alelnök emlékeztet meg kegyeletes szavakkal Bethlen Gábor halálának háromszázeves évfordulójáról.

Most még tárgyalják a katonai büntető-törvénykönyv hátralevő szakaszait, mely után a javaslat vitája véget ért.

A Ház legközelebbi ülését november hó 21-én, esütőtőlökön tartja.

A gyümölcsszeszrendelet megvitatása az Egységspárt értekezletén.

Az Egységspárt november hó 14-én értekezletet tartott, amelyen Scitovszky Béla belügyminiszter és Blaha Sándor h. államtitkár ismertette a fővárosi törvényjavaslatot, melyet a párt elfogadott.

Tóth Pál tette szóvá ezután a lügkőrendeletet és utalt arra, hogy a falusi háztartások most leginkább öt kilogrammos csomagokban jutnak hozzá a lügkőhöz, ami szerencsés. Kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a kérdést szabályozza újból.

Erdélyi Aladár a gyümölcsszesz forgalombahozataláról és év májusában és novemberében kiadott rendeletet bírálta és azt hangoztatta, hogy a termelők számára mennyi kellemetlenséget jelent, hogy a kifőzött gyümölcs-pálinkát nem adhatja el, hanem a készleteit az Országos Gyümölcs-szeszforgalmi Rt. rendelkezésére kell bocsátania. Arra kérte a pénzügyminisztert, vonja vissza ezt a rendeletet s a kiadandó új rendeletben gondoskodjék a gazdátársadalom érdekeinek védelméről. Hasonló értelemben szólalt fel Csontos Imre, Vécsei István, Krisztián József, Éhu Kálmán és Temple Bezsó.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter röviden ismertette azokat a főrekréseket, amelyek a rendelet kiadásánál vezették. Hangoztatta, hogy eddig a termelők ki voltak szolgáltatva az üzereknek, akik a pálinkát olesón üszerezésárral látták, mert a pálinkával való kereskedés nem volt kellőképpen megszervezve. A pálinkáért nem lehetett megfelelő árat kapni és a pálinka minőségét sem fizették meg. Egységes minőséget kellett teremteni, hogy a pálinkának piacot szerezzünk. Ez volt az oka annak, hogy a kormány a kezébe vette a dolgot. A kérdést egy szövetkezet után kívánják megoldani. Ez egy altruisztikus alapon működő szövetkezet, mely minden berételét azoknak osztja ki, akik pálinkájukat a szövetkezetnek adják át. A szövetkezet összegyűjti a pálinkát, finomítja és jobb áron értékesíti. Hangszolja, hogy a rendelet szerint 25 literen aluli mennyiség nem kell beadni. A beszállított pálinkáért a termelő előleget kap, mely után mérsékelt kamatot fizet. Újból kijelenti, hogy a rendelet kiadásánál csak a gazdátársadalom érdekeit tartotta szem előtt s ha vannak hibák, azokat szívesen megtárgyalja. A rendelet bármikor megváltoztatható s ő hajlandó minden hasznos indítványt letárgyalni.

Ezután Botlik József azt a megoldást javasolta, hogy a pénzügyminiszter lényegesen emelje fel a szabadon értékesíthető szeszmenyviséget.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter újabb válaszában hivatkozott arra, hogy az említett altruista intézmény csak nemrég alakult meg, s felhozott nehézségeket tehát gyermekbetegségeknek kell tekinteni. A pórtrelelet kiadásánál figyelembe vette az érdekeltségek óhajait. A vállalatnál a nagyobb szesztermelő helyeken lerakatot létesít és így a szállítási nehézségek is rövidesen kiküszöbölődnek. A vállalat vezetősége teljes mértékű biztosítékot nyújt abban a tekintetben, hogy teljesen a kormány intenciójának megfelelően járnak el.

A párt megnyugvással vette tudomásul a pénzügyminiszter választát.

Az értekezletet pártvevő követte, amelyen Simon András közönte fel Mayer János földmívelésügyi minisztert abból az alkalomból, hogy most töltötte be miniszterelnökségének ötödik évét.

Mayer János földmívelésügyi miniszter megköszönve az üdvözlést, hangoztatta, hogy közéleti működésében nem elismerésre

és babérokra törekedett, hanem hazafias kötelességből töltötte be a veá bizott pozíciót. Rámutatott, hogy nehéz időkben szeretik a bajok kutterforrását a kormányban keresni, olyan bajkötő is, amelynek kutterforrása egészen másutt van. Ilyen súlyos időkben a lelkek megnyugtatására van szükség, nem pedig a lelkek felizgatására. Úgy ő, mint a kormány többi tagja teljes odaadással és a legjobb meggyőződéssel végzik munkájukat, nem a hatalomért, hanem a magyar jövőért.

A Kereszténypárt értekezlete.

A Keresztény Gazdasági és Szociális Párt november hó 14-én értekezletet tartott, amelyen Eruszt Sándor, Haller István, Buday Dezsó és Huszár Károly felszólalása után Bethlen István gróf miniszterelnök szólalt fel. Elsősorban a bürokrácia „lejtélséről” szólott, amely csak a közigazgatás racionalizálásával valósítható meg. Az erre szolgáló tervezet elkészült és három részből áll. Az első rész a szobéliségek bevezetése a közigazgatásba. A mostani ügyrend elavult. Éppen a napokban iri át a reszortminiszter urakhoz, hogy elnöklése alatt alakítsanak bizottságot valamennyi reszortból, amely bizottság az új ügyrend részleteiben letárgyalja és ennek alapján azután egy séges utasítást adhatnak az egész ügykezelésre vonatkozóan a minisztériumoknak. A másik teendő a közigazgatás bizonyos decentralizálása. Az utolsó kihívatalomoknak is egy bizonyos egyéni inicitívával kell rendelkeznie és egyéni felelősséggel kell felruházni. Az egyes reszortok kebelében kell a minisztereknek megvisszálnoik, melyek azok az ügyek, amelyek az első és melyek azok, amelyek a második fórumon véglegesen elintézhetőek és minek kell mulhatatlanul feljönni a minisztériumba. Ezzel a decentralizációval lényegesen megtakarítást érünk el személyzet kérdésében, ügykezelésben, de a leglényesebbet időben, ami a jogkereső közönség szempontjából a legfontosabb. Sehol a külföldön ninesenek a tisztviselők oly kevésé foglalkoztatva, mint nálunk. Sok hivatal nem produkál mást, minthogy az aktár öteszi a másik hivatalhoz, vagy pótlólag kér valami aktát. A képviselők létszámának esőkkentését helyesli, ez keresztül is vihető, mert az új választási kerület beosztásáról törvényt kell a kormányának a Ház elé terjesztenie.

Ezután Bud János kereskedelemügyi miniszter előadta, hogy a kormány nem akadályozta meg külföldi kölcsönök felvételét. A városok 80 millió pengő hitelt vettek igénybe külföldről.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter óvatosságra intett a külföldi kölcsönök felvételének elbírálásánál. Megbeszélés folyik a ma végre nem hajtható uszoratórvény reviziójára a kamal felső határának arányos megállapítása ügyében. Messzemenő tervet vannak a kormányban a dohánytermelés fejlesztésével.

Mayer János földmívelésügyi miniszter a mezőgazdaság fejlesztésére és a közraktári intézmény megalapítására tett intézkedéseket ismertette.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Négyezer német földmives készül elhagyni Szovjet-országot.

Moszkva kapui előtt néhány hónap óta négyezer német orosz földmives táborozik, akik Szibériából jöttek az orosz fővárosba, miután az évek óta rosszabbodó gazdasági helyzetre való tekintettel teljesen tönkrementek és kénytelenek voltak otthagyni szibériai telepeiket. A német gazdák évtizedekkel ezelőtt telepítették le Szibériában. A gazdák megőrizték nyelvüket, sőt legtöbbször gyermekeiket is német állampolgárokként jelentették be. A négyezer német orosz telepes arra kérte a moszkvai kormányt, juttasson nekik földet európai Oroszországban, a szovjet azonban nem teljesítette a kérést és utasítást adott, hogy a telepeket vissza kell küldeni Szibériába, ha nem tudnak gondoskodni létfenntartásukról. A német vöröskereszt-egyesület most országos gyűlést rendez Németországban, amelynek bevételeiből módot akar adni a német származású földmiveseknek, hogy visszatérjenek régi hazájukba.

Terrorista bünszövetkezet leplezték le Zágrábban.

Hosszu hónapokon tartó nyomozás után leplezték a zágrábi összeesküvők központját. A közvélemény csak néhány héttel ezelőtt értesült a szervezet létezéséről, mi-

dön Zágrábban ugyanazon az éjszakán egymás után négy rendőrtisztviselőt öltek meg, akiket két összeesküvő le- tartóztatására küldtek ki. A hivatalos jelentés szerint Zágrábban terrorista szervezet állott fenn, amelynek vezérkara a következőkből állott: Babics soffőr, Vranilovic gépész, Pospisich kereskedősegéd, Soldin soffőr és Krusnyák munkás. A szervezetnek ezen az öt vezéren kívül még husz tagja volt, akik ép úgy, mint a vezérek, egytől-egyig a zágrábi rendőrség foglyai. A nyomozás megállapítása szerint a zágrábi terrorista szervezet tagjai követték el mindazokat a merényleteket, amelyek az utóbbi hónapokban történtek.

Az olasz-magyar barátság újabb, szép megnyilatkozása.

Don Galloni Francesco, az „Opera Pro Oriente” nevű hatalmas olasz egyesület megalapítója Budapestre utazott, ahol székhatást készült berendezni és ez ügyben Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszterrel fog elsősorban tárgyalásokat folytatni. A „Pro Oriente” Mussolini kezdeményezésére alakult meg a fasizmus uralomrajutása utáni esztendőben és célja a kelet- és délkelet európai kérdések tanulmányozása és azoknak a tudósoknak támogatása, akik e kérdésekkel óhajtanak foglalkozni. A „Pro Oriente” minden esztendőben, rendszerint husvét előtt egész Itáliában nagy ünnepeket rendez, az ugynevezett Kenyér-ünnepét és ennek jövedelméből, amely sok millió lirára rug, végzi nagy munkáját. A jövő esztendőben Mussolini patronátusa alatt a „Kenyér Ünnepe”-ét egész Itáliában Magyarország javára fogják megtartani. De addig is, mint a multban, a „Pro Oriente” nagy nép-szerűségű folyóirataiban folytatja a sajtópropagandát Magyarország érdekében, hogy az egész közvélemény tájékozódást nyerhessen a magyarság kérdéseiről.

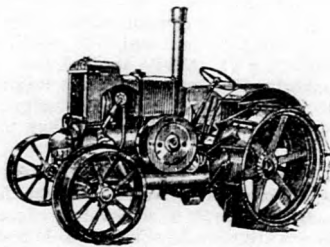
Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóműhely. Gyermek-kocsik és világhírű The Whitworth-kerékpárok, sülyesztős Central-Bobbin varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök,
Budapest, Teréz-körút 3/n.sz.
 Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

Hoover elnök a jövő háboru gyujtóanyagáról.

A fegyverszünet emlékünnepe Hoover, az Egyesült Államok elnöke, nagy beszédet mondott az igazi békéről, amely ma sem érkezett el, hiszen a háboru előtt fegyverben állott tizmillió emberrel szemben ma harmincmillió ember áll fegyverben az egész világon, hogy örködjék a békén. A tartós békét mindenki óhajtja, de egyetlen nemzet sem áldozhatja fel ennek függetlenségét és szabadságát, amely még a háborunál is súlyosabb csapás. A nemzetek közt fennálló bizalmatlanság és az orvosolatlan sérelmek a jövő háboru gyujtóanyagát jelentik és ma a világ összes nemzetei között annyi a megoldatlan kérdés, hogy bármikor háboruhoz vezethető vitába és ellentétekbe sodródhatnak. Amerikának is érdeke, hogy a nemzetek között támadt vitákat békés uton intézzék el, de még fontosabb a surlódások és viták okainak végleges kiirtása. Ez okok egyike a fegyverkezési verseny, amelyet a kölcsönös bizalmatlanság csak növel. A békés elintézés szervezetei gyengék, tökéletlenek. A nemzetközi becsületesség meggyökeresedése szüntetheti meg csak a népek közti félelmet és állithatja helyre a kölcsönös bizalmat. Végül hangsúlyozta Hoover, hogy a nők és gyermekek éhhalálát ki kell küszöbölni a modern háboru fegyvertárából.

H-S-C-S egyhengeres **28 HP nyersolajtraktor**

jelenti:

- a legolcsóbb üzemet,**
- a legegyszerűbb kezelést,**
- a legnagyobb tartósságot,**
- a feltétlen üzembiztonságot,**
- a legkisebb alkatrészfogyasztást.**

A m. kir. Földmivvelésügyi Miniszterium 88.500/1929. sz. rendelete szerint e traktor vásárlásánál 200 kat. holdon aluli gazdák 15 százalék állami hozzájárulást kapnak s így e támogatás figyelembevételével e traktort rendkívül olcsón, P 8755.— árban vásárolhatják meg.

Minden irányu felvilágosítással készséggel szolgál:

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth
Magyar Gépgyári Művek Rt.

Budapest, VI. kerület, Vilmos császár-ut 57. szám.

Korányi Frigyes báró a párisi jóvátételi tárgyalásokról.

Korányi Frigyes báró, aki Párisban, mint a magyar kormány kiküldöttje vett részt a keleti jóvátételi konferencián, Párisból hazatérve, a párisi tárgyalásokról s a magyar állásponttól igen érdekes nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a magyar kérdés tekintetében a konferencia nem tudta az alapegyszemélyt megteremteni, épp oly kevéssé, mint az osztrák és a bolgár jóvátétel ügyében sem. A magyar tárgyalások azért hiúsultak meg, mert a kis-antantállamok olyan föltételeket szabtak, amelyeket a magyar kormány nem vállalhatott. Ez az előzetes föltétel abból állott, hogy Magyarország önként vállaljon 1943-tól 1966-ig fizetendő, az eddiginél magasabb jóvátételi évi járadékot és mondjon le egyben a békeszerződés 250. szakaszáról, amely megtiltja az elszakított magyar területeken levő és a magyar alattvalók tulajdonát képező vagyonoknak bármilyen címen való elkobzását, vagy lefoglalását. Ezek a kérdések, amelyeket az „optansügy“ összefoglaló címével szoktak megnevezni, sokezer magyar alattvaló egzisztenciáját érdeklik, — nemcsak az optansüket, — mert hiszen az elkobzott ingatlanok az utóállamokban 1,700.000 katasztrális holdra rugnak. Az a követelés, hogy szüntessék meg a döntőbírószakok működését, egyértelmű lett volna azzal, hogy az elszakadt területeken még el nem kobozott magyar vagyon is az illető államok teljesen szabad prédája lett volna.

A magyar kormány ugyan méltányos javaslatot terjesztett a bizottság elé, de ez utóbbi indítványunkat tárgyalni sem volt hajlandó. A bizottság célja kifejezetten az volt, hogy Magyarországot kényszerítse, hogy a kis-antant-államoknak a békeszerződés megsértéséért amnesztiát adjon. Azt kívánta a bizottság, hogy a magyar állam fizesse meg azokat a vagyonokat, amelyeket a békeszerződés megsértésével — a magyaroktól elvettek. Tíz év után tehát még mindig azon folyik a veszekedés, hogyan lehetne egy állam zsebéből néhány milliót kihuzni azért, hogy egy másik állam zsebébe tegyék.

A kérdés végleges elintézése, egyébként, a második hági konferenciára vár, mely a jelek szerint, december havában ül össze.

Járásai gazdanagygyűlés Nagyatonon.

A nagyatádi járási mezőgazdasági bizottság november hó 10-én, vasárnap, nagyarányu gazdaggyűlést rendezett Nagyatonon, a Korona-szálló dísztermében. A gazdaggyűlést Henecz Ferenc nagybíró, a járási mezőgazdasági bizottság elnöke nyitotta meg, s kifejezésre juttatta a gazdatiszadsalom elégedetlenségét a mai gazdasági helyzettel szemben. Utána Faber György, az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara kiküldöttje, ismertette a mai gazdasági válság okait s összefoglalóan, egy-egy állásfoglalásra hívta fel a gazdákat. Kisirván János felsősegesdi kiszgaza tizenhárom hold jövedelmi kalkulációját mutatta be s bizonyította, hogy ma ráfizetéssel termel a gazda. Madarász Zsigmond, volt nemzetgyűlési képviselő, a marcali járás üdvözlését tolmácsolta s országos gazdavezérül Hoyos Miksa grófot ajánlotta. Sándorházy Lajos földbírótok az állami gazdálkodás pazarlása ellen tiltakozott, követelte a kartellek és a vidéki pénzütemzetek megrendszabályozását s indítványára ki-mondotta a nagygyűlés, hogy a földművelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztésben szűkebbkörű bizottság kiküldését kéri a nagyatádi járás súlyos gazdasági helyzetének orrolására. Geleto István intéző és több kizgaza felszólalása után a nagygyűlés a következő táviratot intézte Mayer János földművelés-ügyi miniszterhez:

A nagyatádi járás gazdatiszadsalma ma tartott járási gazdanagygyűlésén aggodalmának és elégedetlenségnek adott kifejezést a mai nyomasztó gazdasági viszonyok fölött s kéri Nagy-méltóságodat, hogy az agrárérdekek fokozottabb érvényrejtuttása és a gazdasági válság orrolása érdekében erélyes akciókat indítani sziveskedjék.

Hoyos Miksa grófot a nagygyűlés a következő távirattal üdvözölte:

A nagyatádi járási gazdanagygyűlés melegen üdvözli Méltóságos Elnök Urat s bizalommal sorakozik vezéri zászlaja alá.

Rendelet a szesz és gyümölcspálinka forgalombahozataláról.

A pénzügyminiszter november hó 4-én rendeletet adott ki, mely szerint a termelési adó alá eső szeszfődékekben (központi, községi, városi, egyesületi, szövetkezeti vagy egyéni gyümölcspálinka fődékekben) előállított szesznek (gyümölcspálinkának) forgalombahozatala az illető termelők, illetve szeszfődei üzletvezetők és egyéb alkalmazottak saját, valamint mindazok háztartási szükségletét, cselédek és munkásaik fogyasztási szükségletéig legfeljebb 15 abszolut literig terjedő eladások és aján-dékozások, továbbá saját konyhak- vagy likörgyárban tényleg felhasználásul, de legfeljebb 5 hektoliterig terjedő mennyiségben, használt mennyiségben felül kizárólag az Országos Gyümölcs-szeszforgalmi Rt. hatáskörébe tartozik. Tehát az Országos Gyümölcs-szeszforgalmi Rt. kikerülésével a szóbanlevő szeszt (gyümölcspálinkát) forgalomba hozni egyáltalában nem szabad s ha az egy-egy termelőnek engedélyezett, legfeljebb 5 abszolut hektoliter szesz (gyümölcspálinka) a fentebb részletezett kizárólag saját, háztartási és szorosan körülhatárolt gazdasági szükségletre nem használtatának fel, az 5 hektoliterből fennmaradó mennyiséget is csak az Országos Gyümölcs-szeszforgalmi Rt. hozhatja forgalomba. Azt is kimondja még a rendelet, hogyha valamely termelési adó alá eső szeszfőde a saját termésű szeszfőzési nyersanyagot (szőlőtörkölyt, borseprő, szilva) kifőzni vagy illetékes központi szeszfődékek átadni nem akarná, jogában áll a főső szeszfőzési nyersanyagot bármely ugyanazon községbeli szeszfőzési engedéllyel bíró termelési adó alá eső szeszfőde vállalkozónak eladni, viszont a bevő az így vásárolt nyersanyagot bármely termelési adó alá eső községi egyesületi vagy egyéni szeszfődékekben szeszfőzésre felhasználhatja vagy az illetékes központi szeszfődékek szeszfőzés céljaira eladhatja. Egy-egy termelő, illetve engedéllyel bíró, termelési adó alá eső szeszfőde vállalkozó termelési időszakonként más termelőtől legfeljebb 100 méterháztól vásárolhat szeszfőzés céljára.

A pénzügyminiszter rendelete a gyujtószer-adóról szóló törvény végrehajtásáról.

A pénzügyminiszter a gyujtószer-adóról szóló törvény, valamint ennek végrehajtásáról intézkedő törvény végrehajtásáról rendeletet adott ki, amely szabályozza a gyujtószer-adóról szóló törvényes rendelkezéseket.

A rendelet kimondja, hogy ugy a belföldi, mint a külföldi mindenfajta gyufa értékesítését a visszavonásig a pénzügyminiszter a magyarországi gyufagyári érdekeltségéből alakult Magyar Általános Gyufagyári Rt.-ra bizza. A részvénytársaság (rövidítve: MAGIRT) utatásisa nélkül november 15-től kezdve a gyufagyári vállalatok készleteikkel nem rendelkezhetnek, hanem kötelesek azt megőrizni és gondozni. A külföldről behozott gyufa értékesítésére a MAGIRT hatáskörébe tartozik. A MAGIRT felett gyakorlandó állami ellenőrzést miniszteri kiküldöttek gyakorolják és e célból a kereskedelemügyi, a népjóléti és a pénzügyminiszter a MAGIRT-hoz egy-egy miniszteri tisztviselőt küld ki.

A gyufa alapárát (gyári árát), valamint a gyufáért a nagykereskedési, valamint a közvetlen fogyasztás céljaira forgalomban követhető legmagasabb árát a stockholmi céggel kötött szerződés rendelkezésének figyelembevételével a kereskedelemügyi és népjóléti miniszter, valamint a MAGIRT bevonásával történő tárgyalások alapján a pénzügyminiszter külön rendeletben fogja megállapítani. Hasonló eljárás alapján állapítja meg a pénzügyminiszter az üzemben levő hazai gyufagyárakban évenként előállítható gyufamennyiséget is.

Három cikk. A világhírű Ditmar-cég kitűnően oldotta meg a petroleumgáz felhasználásával a világítás, főzés és fűtés kérdését. Három cikket konstruált: a „Maxim“, magassfényű petroleum gázlámpát, „Démon“ petroleum gázfűtőt és a „Démon“ petroleum gázkályhát. Mind a három készülék közös sajátosága az egyszerű konstrukció, nagy teljesítmény és kis anyagfogyasztás. Forgalmába hozza: Blumenthal Lajos vasnagyereskedő, Budapest, V. Váci-ut 4. Ezen cikkek üzletre is kaphatók. A cég szívesen küld díjtalan árjegyzéket és részletes felvilágosítást.

Bajtay Mihály dr.

Lapunk más helyén megemlékeztünk arról, hogy a „Falu“ Országos Földműves Szövetség eddigi ügyvezető igazgatója, Bajtay Mihály dr., m. kir. gazdasági főtanácsos nyugalomba vonulván, a Szövetség elnöki tanácsa egyhangulag Weis István dr. népjóléti miniszteri tanácsost bízta meg az ügyvezetői igazgatói teendőikkel.

Egyik nagy agrárszervezetünk vezetésében beállott e változás mellett nem mehetünk el anélkül, hogy meg ne említsük a Faluszövetség vezetésétől megvált eddigi ügyvezető igazgatóról, Bajtay Mihályról. Majdnem hároméves vezetése alatt fejlődött naggyá, súlyában és jelentőségében terebélyesedett ki az a Faluszövetség, amely egyre fontosabb szerephez jut az ország falusi társadalmának megszervezése és egységes frontba való tömörülése terén.

Bajtay Mihály dr., mint az aradi állami jószágigazgatóság tisztviselője, később a kolozsvári jószágigazgatóság h. igazgatója, végül pedig az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Iroda főnöke, harminc éven keresztül a legnehezebb és a legválságosabb időben és mindig a kisemberek érdekeinek védelmében, a nép szociális, gazdasági és szellemi kulturájának vezetésével foglalkozott. A Faluszövetség keretében, mint a szociálpolitikai osztály vezetője, majd ügyvezető igazgató, fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki a földreformügyekben mutatkozó ellentétek igazságos kiegyenlítésében, a falusi kislakásépítő-akció, a Földmunkás Vállalkozó Szövetkezetek törvényének előkészítésében. Ő kezdeményezte a földreformos földek megmunkálása érdekében a bérszántási és gépfelszerelési akciókat, melyek eddig is nagyban hozzájárultak mezőgazdasági termelésünk fejlesztéséhez. Nem mindennapi tudományos felkészültsége, széles látóköre, Széchenyi szellemét ápoló haladó gondolkodása, mély szociális érzéke és lelkiereje, minden egyéni törtéteztől és érvényesülési vágytól mentes munkaszeretete és lelkesedése adják magyarázatát annak, hogy a magyar agrártársadalmi szervezkedés oly sokféle területén tudott uttörő lenni, nyagot és marandókat alkotni.

Melegsívű, jóságos, önzetlen lelkű, ideális gondolkodású vezérember volt, tele emberszeretettel, bölcs életfilozófiával, odaadó jóakarattal és szent rajongással hitvárosa iránt. Olyan vezetőember, akit a legcsekélyebb önző anyagi érdek nem fűzött a faluszövetségi mozgalomhoz, egyedül a meggyőződés, az eszmébe vetett tiszta hit és a magyar falu erős szeretete. Azon kevesek közül való, akikről jól esik tudnunk, hogy vannak és híven őrzik magukban egy letűnt világ, ritkaság számba menő emberi erényeit.

Mint a Szövetség ügyvezető-igazgatója meg tudta szerezni a falu népének minden érdektől mentes szeretetét és ragaszkodását és most, amikor egy küzdelemben, fáradhatatlan munkásságban és sikerekben gazdag közéleti tevékenység után a jól megérdemelt nyugalomba vonul, a falu népe és a Faluszövetségbe tömörült szervezetek, egyesületek és helyi Faluszövetségek örök hálája, további fokozottabb szeretete és ragaszkodása kíséri. Ez a nyugalom azonban nem azt jelenti, mintha Bajtay Mihály dr. végleg megvált volna attól a munkakörtől, amelynek élte javát, tehetségét és idejét szentelte, hanem továbbra is segítőtje és hűséges munkatársa lesz a Faluszövetségnek és azoknak a hatalmas, a falu érdekeit szolgáló törekvéseknek, amelyek Bajtay Mihályt az egyre súlyosodó kérdések és válságok idején soha nem nélkülözhetik.

Apró jó tanácsok.

Száraz, meleg és világos legyen az istálló! Különösen fontos ez a szopós állatoknál, melyek legérzékenyebbek a meghűléses bántalmakkal szemben és leginkább igénylik a napsugár-
hogy az oldalról jól szigetelt legyen, mert különben nedves és

hideg lesz a helyiség. A padló legyen inkább cementbe süllyesztett téglá, mely melegebb fekvőhelyet nyújt az állatoknak, mint a beton. Az istálló szellőztetéséről telen se feledkezzünk rakban rejlt hathatós erő. A betonépítkezésnél ügyeljünk arra, meg, mert a romlott, ammoniakos levegő többet árt, mint a kis hideg, ami szellőztetéskor bejön s amely különben is gyorsan megszűnik.

Sajátságos jelenségek, hogy bizonyos állati tulajdonságok egyöntetűen változnak. Így a hosszufejú emlősnek vagy hosszucsőrű madárnak lába is hosszú; a kopasz kutyának fogai is törékenyek; a ritka sörényű lónak patája kevésbé tömör; az igen finom gyapjas juh nem fejlődik gyorsan és kevésbé formás testalkatot mutat; a gyorsfejlődő állatok kevésbé jó tejtermelők.

Ha ősi gabonafélékkel kísérletezünk, még az ősz folyamán meg kell vizsgálni, hogy melyik fajta kel ki előbb és melyik fajtának nagyobb a bokrosodása. Amelyik fajtánál a kelés és bokrosodás gyenge, az a kései vetést nem bírja. Az ilyen fajtával tehát nem lesz szerencsés a gazda, aki répa, késői kukorica után veti a búzát vagy késői burgonya után a rozst.

Az almafa a tág völgyeket, a hegyek alját és a sikot szereti. Legjobban fejlődik az erőteljes, az épkédtőltségi nyirkos talajban, ahol a termőréteg legalább 70–80 cm. vastag. A meleg, száraz fekvést nem kedveli, inkább a hűvös keleti, északi vagy nyugati fekvés felel meg neki. Hívfős, csapadékos éghajlat alatt gyümölcse izletesebb és tartósabb lesz, mint száraz, meleg éghajlat alatt. Ezért Alföldünkön a legtöbb almaféle időelőtt megérik és a kártékony rovarok is nagy mértékben pusztítják.

Milyen gyapjút termeljen a magyar gazda? E címmel kitűnő füzet jelent meg a földművelésügyi minisztérium kiadásában, Schandl József dr. az Országos Gyapjuminősítő Intézet tudós igazgatójának, a *Vasárnap* kiténő munkatársának avatott tollából. A füzet megállapítása szerint textilgyáraink és kereskedőink egybehangzó véleménye, hogy gyapjutermelet juhászatainkban csak AAAA, esetleg AAA *posztógyapju*, vagy AA, esetleg AA/A *fésűgyapju* termelése lehet célunk s a nyírósúly fokozását célzó intézkedések közül csak azokat szabad igénybevenni, amelyek a jelzett finomságot nem veszélyeztetik. A gyáriparnak alapos oka van, hogy jobban kedveli a fehér gyapjút, mint a sárgát. Schandl kétségbevonja annak a közhiedelemnek alaposágát, mintha a színkülönbség a talajkülönbséggel járna s ez okozná, hogy a Tiszántul gyapjua fehér, a Felsődnántul pedig sárga.

**Óh jaj!
A lábaim!**

Könnyen el-
zsidbadó, érzé-
keny lábak, a
legkisebb fá-
radságtól meg-
duzzadó bokák,
nyiláló tyuszkemek igazi nyomorúsá-
ságok, melyek sokat rontanak a nő
bájoságán, szármassá teszik a férfit.
A fájdalomtól kizott lábak az egész
emberi testet idegessé teszik, a cipő
szorítása, bőrkeményedések égetési
kedvetlenségét, kevertséget idéznek elő.
Ine egyszerű, de hatásos módszer, hogy
egyszer s mindenkorra megszabaduljunk
a láb fájdásoktól: 1 evőkanál Szent Ró-
kus lábsót oldjunk fel jó meleg lábvíz-
ben és áztassuk lábainkat ebben a jóté-
kony oxigénes fürdőben vagy 10 percig.
A Szent Rókus lábsó erősítő, vérkörin-
gést fokozó, antiszeptikus hatásánál fog-
va a láb sérülései, feltörések, kipálások,
fájdalmas érzések, égető nyilatások egy-
csapásra elmul-
nak, a megduz-
zadt bokák vé-
konyakká vál-
nak. Egy nagy
csomag Szent
Rókus lábsó
ára 1 P 28 f.

Kapható
gyógyszertár-
okban és dro-
gériákban. Ha
valahol nem
volna, fordul-
jon a Szt. Ró-
kus gyógyszer-
tárhoz. Buda-
pest, VII., Rá-
kóczi ut 70.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Bérlőgyűlés Kaposvárott.

November hó 10-én, vasárnap tartotta alakuló gyűlését Kaposváron a Magyar Földbérleti Szövetségének alsódunántúli körzete, amelyen nemcsak a bérlők, hanem a gazdák is nagy számban résztvettek. A gyűlést Eszenyi Jenő elnök nyitotta meg, aki ismertette a bérlők nehéz helyzetét és sürgette a mezőgazdasági, valamint bérlőhitel szabályozását, a termelést drágító vámköltségek apasítását s felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben a termelés jövedelmezősége másként nem biztosítható, a gazdáknak állást kell foglalniok a gabonamono-pólium ügyében. Somssich László gróf, az OMGE elnöke beszélt ezután, aki hangsúlyozta az egységes gazdafront megerősítésének szükségességét. A nehéz helyzetben levő gazdatársadalom komoly küzdelem előtt áll és megnyerni igyekszik a kormány segítségét olyan intézkedések foganatosítása céljából, amelyek alkalmasak a mezőgazdaság felkarolására és a gazdák anyagi megerősítésére. A nagy tetszéllyel fogadott beszéd után Hoyos Miksa gróf az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében hangzott a gazdák és bérlők összefogásának szükségességét. Sámik József felsőházi tag arra kérte a gyűlést megjelent mezőgazdasági intelligenciát, hogy foglalkozzék a nép ügyeivel. Bisztró Sándor rámutatott, hogy amíg a jövedelemadó kivételi kúlsa általában 3.7 százalékos, addig a bérlőkénél ez 8.7 százalékos emelkedik. Felsőházi Nagy Pál felsőházi tag a szervezkedés szükségességét hangsúlyozta. Végül a Bérlőszövetség alsódunántúli körzete kimondta megalakulását és megválasztotta elnöké Meller Henriket, társelnöké Biró Istvánt és ügyvezetővé Barta Pált.

Baromfiállítást Hódmezővásárhelyen.

Vasárnap nyílt meg a Hódmezővásárhelyen rendezett baromfiállítást, amelyen képviseltette magát a Gazdasági Egyesület is. A megnyitó beszédet Soós Istvánné, a Haszonbaromfi-tenyésztő Egyesület elnöknője mondotta szépségű érdeklődő közönség jelenlétében. A kiállítás nagydíját, a Gazdasági Egyesület díját serlegét, ifj. Kristó Sándorné nemesített állományát nyerte el.

Az állattenyésztés kedvezőbb helyzetben van, mint a gabona-termelés.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya, az elmúlt héten ülést tartott, melyen Konkoly-Thege Sándor dr. főtitkár rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági válságot előidéző gabonaáresékekkel kapcsolatos takarmányolcsóbbodás következtében az állattenyésztés nehéz helyzetben kedvező eltolódás mutatkozik. Mig ugyanis az elmúlt években az állattenyésztés volt a legulsóhelyen helyzetben, addig most a mezőgazdasági válság súlypontja a gabonatermelésre helyeződött át. A takarmányárak tekintetében beállott kedvező változás azonban még nem érezhető előnyös hatásait, mert a jelenleg és a közeljövőben piacra kerülő állatokat még a magas takarmányárak terhelik és így a helyzet érdemleges javulásáról csak akkor lehetne beszélni, ha a takarmányárak és az állatárak viszonya a jövőben hosszabb időn át fennmaradna. A gyűlés eredményeképpen az OMGE állattenyésztési szakosztálya szükségesnek mondta ki: a hízalási hitel tovább kiépítését és az értékesítés megszervezését, a tej és tejtermékek kivételének hathatós állami támogatását, a minőségi termelés előmozdítása érdekében a törzskönyvelés és tejelés ellenőrzés fokozott felkarolását, a tejgazdaságok részére takarmánybeszerzési hitel biztosítását és a tervezett rendszeres állatszámítás megvalósítását.

Huszonhét mezőgazdasági tanfolyamot tartanak a télen a gazdasági felügyelő.

A földművelésügyi miniszter a népies mezőgazdasági oktatás terén új akcióit indított meg. Ennek az akciónak lényege az, hogy a miniszter a gazdasági felügyelői kar egy részét megbízza, hogy a kijelölt községekben tizenöt éven felüli gazdái fajok számára mezőgazdasági tanfolyamot tartson. E tanfolyamok 184 órát kitevő anyagát természetesen a mezőgazdasági tárgyak uralkodnak, amelyeket a tanfolyamvezető gazdasági felügyelő ad elő. De jelenlét órászámában adatnak elő a közismereti tárgyak is megjelölt előadók által.

Az elmúlt évben az ország tizenkét községében tartottak ilyen tanfolyamot, de ezidén már huszonhét tanfolyam lesz, még pedig Miskolcon, Hódmezővásárhelyen, Kőtegyánon, Árkányban, Kunszentmártonban, Sárbogárdon, Seregélyesen, Mak-

lárón, Hatvanban, Kisvárdán, Nyírbátorban, Nagymaroson, Mátarozsán, Igalon, Szigetváron, Nagytétényben, Mohoron, Nagykátán, Cegléden, Kiskundorozsmán, Szenteseen, Gyomán, Baján, Nagykiszán és Tapolcán. A földművelésügyi miniszter a nyilvánosság útján óhajtja megnyugtanni azokat a községeket, amelyek a szóban levő tanfolyamok tartását kérték, de kérelmüket ebben az évben nem lehetett teljesíteni, hogy a jövő év telen elrendelendő tanfolyamok helyének kijelölésénél elsősorban azok a községek vethetnek figyelembe, amelyeknek ez alkalommal előjegyzebe vett kérelmeik ez évben nem voltak teljesíthetők.

A szentesi baromfiállítást megnyitása.

November hó 16-án nyitotta a meg a földművelésügyi miniszter képviselőjében Farkas Béla, Csongrádvármegye főispánja, a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület ezévi baromfiállítást. Az egyesület vezetősége és a kiállítás rendezősége élén Szeder Ferenc országgyűlési képviselő, dívdíjazta a főispánt, aki válaszában nagy elismeréssel nyilatkozott a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület munkásságáról, amely a racionálisabb gazdasági politika szolgálatába állott és a másodfokú gazdasági művelési ágak felkarolásával egységes gazdasági program megvalósítására törekszik. A főispán ezután kíséretével megtekintette a kiállítást, amelynek gazdag anyaga felett elismerésének adott kifejezést.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara munkásszakosztályának alakuló gyűlése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamarának azok a tagjai, akik a mezőgazdasági munkások és eszelédek választói csoportját képviselik, külön munkásszakosztályt létesítettek. Ez a szakosztály az elmúlt héten tartotta alakuló ülését, amelyet Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke nyitott meg és ajánlatára a szakosztály elnökül ifj. Mészáros István mezőgazdasági munkást választották meg, aki a munkásságot a felsőházban is képviseli. Mészáros István elnök hazafiasságra, higgadt gondolkodásra és arra szólította fel a szakosztályi tagjait, hogy törvényes jogaik alapján mindig nyúljan és bátran adjanak kifejezést azoknak az érdekeknek, amiknek a képviseléstől őket a mezőgazdasági munkásság megbízza.

Megvitatásra kerültek a gyűlésen a munkástoborzások, munkásszerzőtetések és munkásokoztetés terén mutatkozó visszacsúszások, amely kérdések rendezése szorulnak. Hangsúlyozták a munkabérmegállapító bizottságok működésének, valamint annak szükségét, hogy a gazdasági eszelédek költőzködési ideje egységes szabályozással tavaszra legyen megállapítva. Intézkedést kér a munkásság a vasárnapi munkaszünet védelmére. Kimondotta a szakosztály, hogy a mezőgazdasági munkásság kötelező biztosítása megoldandó, szükséges azonban addig is, hogy vegyék igénybe a munkások azokat a különleges önkéntes biztosítási módokat, amikre jelenben is megvan a lehetőség. Különös nyomatékkal domborodott ki a szakosztály tárgyalásában az a súlyos helyzet, amelybe a gabonaárak rendkívüli csökkenése folytán jutottak a munkások, akik tulajdon részben terményekben kapják nyári keresetüket és ami lehetetlenné teszi, hogy a munkásaladok legszükségesebb téli ruházatukat beszerezzék.

Az egész ország ünnepelte a nemzeti hadsereget.

November hó 16-án, szombaton ünnepelte az egész ország a nemzeti hadsereg bevonulásának tízéves évfordulóját. A kormányzó kifejezett óhajára a díszes ünnepek az ország mai szomorú helyzetére való tekintettel elmaradtak, de a csonka haza minden egyes városában és falujában bensőséges ünnepek között emlékeztek meg november 16-ikáról. Budapesten a Nagyboldogasszony templomban ünnepi istentisztelet volt, melyet Hász István dr. tábori püspök mondott. Dél előtt a vármegyei ház nagytermében a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tartotta közgyűlést, amelyen Tormay Cecil elnök emlékeztetett meg beszédeiben a nemzeti hadsereg bevonulásáról. Az ünnepek után a szövetség küldötsége tíz tölgyfacsemetét ültetett el a miniszterelnökségi palota kertjében. Szegeden ez évforduló alkalmából a Stefánia-sétányon ültettek el tölgyfákat. Ugyancsak szép ünnepséget tartott Miskolc, Szombathely és Sopron hazafias lakossága is, ahol mindenütt ültetették az emlékeztető tíz tölgyfacsemetét.

Azon tisztelt előfizetőinknek, kiknek előfizetése november 30-án lejár, jelen számunkban esekklapot mellékelünk. Tisztelettel kérjük, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek.

Mi a mult?

Mi a mult? Fájó emlékezet!
Szemünkbe gyűjt gyémántkönyveket!
Emlék, ami fáj, mind átóm legyen,
Mint távoli tűz a kéken ködöl heggyen!

Mindio tavaszból fakad a nyár
S a nyárban rád valaki vár!
Indulj felé, hisz ifjú szívedben
Legszébb dalát játsza a jelen!

NOSKÓNÉ FÁBIÁN EMILIA (Cserhátszentiván)

Népházavató-ünnepség Patalom községben. November hó 10-én Somogyvármegye legkisebb községében, a háromszázötven lelket számláló Patalom községben bensőséges ünnep keretében avatták fel a földművelésügyi miniszterium, az Országos Testnevelési Tanács és a Faluszövetség támogatásával létesített népházat és leventeotthont. Az ünnepség levente díszszelével kezdődött, utána tábori mise volt a község iskolájában. Az új népház előtti téren az ünnepséget Hartmann Ferenc körjegyző beszéde nyitotta meg, utána Mayer Gyula szili plébános és Kalmán Oszkár magyaratádi ref. lelkes avatták fel a népházat. Gálffy Dénes a kerület országgyűlési képviselője ünnepi beszéde után Radnóti István, a Faluszövetség titkára, ismertette a népházak jelentőségét és hivatását. Beszéltek még Neubauer Frigyes altanácnok, testnevelési felügyelő, Felesán József népművelési titkár és Nemes Ernő, a kaposvári Berzsenyi Irodalmi Társaság titkára. A szép ünnepségen Gál István es. és kir. kamarás földbirtokos vezetésével a község gazdaközönsége teljes számban megjelent, azonkívül Szil, Büssü, Magyaratád és Zimány községek előljárósa és vezető gazdái. A népház létesítésében kiváló érdemei vannak Bucsi Ignác tanítónak, aki Vörös Ferenc bíró, Egerszegi Sándor és Dénes, Györffy Lajos és Bogár Ferenc helyi gazdákkal együtt buzgólkodott a népház felépítésében, amelyhez a község lakói ingyenes fogat- és nap-számmunkával járultak hozzá.

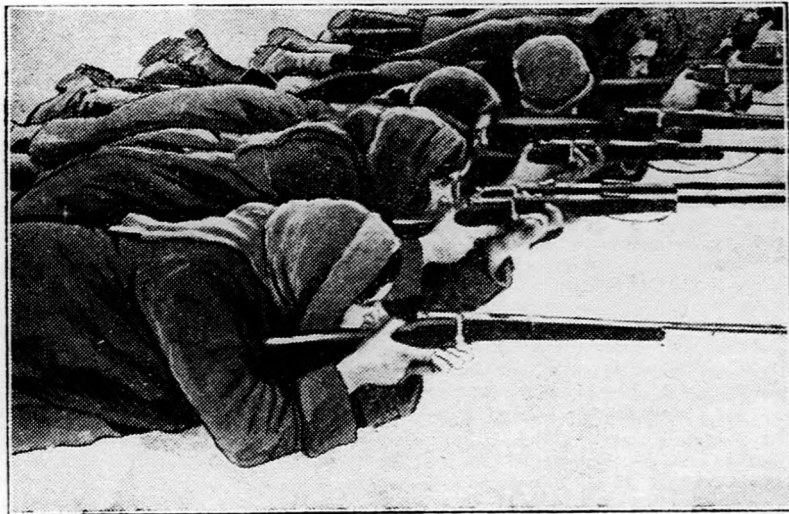
Százezer pengő értékű aprópénzt vernek. A pénzügyminiszter a pengőérték megállapításáról szóló törvény értelmében rendeltet bocsátott ki, amely szerint négy-millió darab kétfillérest és kétmillió darab egyfillérest ver az állami pénzverő. Ezzel a mennyiséggel a forgalomban levő kétfilléresek száma nyolcvannégy millió darabra, az egyfilléresek száma pedig harminckettő millió darabra emelkedik.

Mindenkinek magyar Magyarországra ért kell lelkesednie! A sziráki evangélikus egyházközség november hó 10-én iktatta be Gömbös Gyula honvédelmi minisztert felügyelői tisztségébe. Az ünnepség, amelyen Sztranyavszky Sándor államtitkár vezetésével több országgyűlési képviselő is megjelent, isztentisztelettel kezdődött, amely után Gömbös Gyula honvédelmi miniszter letette a felügyelői esküt és székfoglaló beszédet mondott. „Tudom azt, — mondotta a miniszter — hogy már kevesen vagyunk magyarok s az egyes keresztény egyházak között teljes testvéri egyetértésnek kell uralkodnia. Mineink magyaroknak, akár evangélikusok, akár katolikusok, akár reformátusok vagyunk, testvéri egyetértésben kell élnünk. Hiszen mi nem egy protestáns, nem egy kizárólagosan katolikus, hanem elsősorban egy magyar Magyarországra ért lelkesedünk.” A miniszter beszéde nagy hatást keltett.

Népházavató Prónayfalván. November hó 17-én, vasárnap harmas ünnepe volt a telep Prónayfalva pestmegyei községének. Ekkor adták át ünnepélyesen a forgalomnak a Soltvadkert-Prónayfalva között épített köves utat, ugyanezen a napon adta át a község Agoraszto Tivadar, Pestvármegye nyugalmába vonult alispánjának diszpolgári oklevelét, valamint felavatta ünnepélyes keretek között a prónayfalvi Gazdakör díszes népházat. Két diadalkapu, lovasbandérium, leventék, tüzoltók és iskolák között fogadta Prónayfalva Agoraszto Tivadar alispánt és a különböző gazdasági és társadalmi szervezetek képviselőit. A község háza tanácstermében a képviselőtestület ünnepélyes díszgyűlése volt, amelyen Sánta Mihály főjegyző adta át Agoraszto Tivadar alispánnak a diszpolgári oklevelét. Ezután a leventék és az iskolásgyermekek sora között a község és az utonnan épített népházba vonult, ahol a levente-énekkar éneke után Égető Mihály, a Gazdakör elnöke, mondott megnyitó beszédet, azután Diskay László, a Gazdakör jegyzője ismertette a Gazdakör és a Népház létesítésének történetét. Szabó Lajos, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara főtitkárnak gazdasági előadása után Radnóti István, a Faluszövetség titkára a Népházak jelentőségét és hivatását változó ünnepi beszédében. A népház-avatolónságon a fentiekben kívül megjelentek Tarnay Árpád vármegyei főjegyző, Gosztlik Lajos főmérnök, Kellemes Melcer Gyula főszolgabíró, Sapáti Endre, Pék András dr. tb. főszolgabíró, Lieber Károly gazd. felügyelő, azonkívül Csengőd, Soltvadkert, Akasztó, Császártöltés, Kiskunhalas, Böcsa, Kecel, Kiskőrös, Páhl és Soltszentimre községek jegyzői és vezetői. A nagy sikerű ünnepség után százötven terítékes közébdél volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

Az evangélikusok közgyűlése. November hó 15-én kezdődött meg Budapesten az evangélikus egyház közgyűlése, amelyet Radvánszky Albert báró elnök nyitott meg. Radvánszky Albert báró megnyitójában hangsúlyozta, hogy a felekezeti béktől áldozatok árán is meg kell érni. A gyűlésen megjelent német vendégek üdvözlése után az elnökség évi jelentését olvasták fel, melylyel a közgyűlés véget ért. — A Magyarhoni Evangélikus Lelkesegyesület november hó 14-én tartotta meg Budapesten évi közgyűlését. A közgyűlésen Véneth Károly esperes tartott nagyhatalú prédikációt, majd Paulik János elnök mondott ünnepi beszédet. A tisztújítás Raffay Sándor evangélikus püspök vezetésével zajlott le. Csütörtökön délelőtt Evangélikus Papnék Országos Egyesülete tartotta évi közgyűlését, amelyen Geduly Henrikné elnököt.

Asthmát, tüdőesushurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

A szovjet asszonyokat képez ki katonáknak.

Szovjetországban a nőket is katonai kiképzésben részesítik. Rendes katonai gyakorlatokon vesznek részt az asszonyok és a leányok, hogy háború esetén a férfiakkal együtt résztvehessenek a harcokban.

Hiába várlak!...

Hiszen tudom, hogy hiába várlak,
Szemem mégis folyton arra néz,
Ahol egy szép, csendes nyári estén,
Felém nyúlt egy ici-pici kéz.

Hol abban az ici-pici kézben
Egy illatos fehér rózsa volt,
S a kiskertben két szerelmet látott,
A kíváncsi széttekintő hold.

Elnémult a lány szelvé is ottan,
Más neszt nem volt,
Csak suttogás,
S belétegyült az ünnepi csöndbe
Két megértő, hű szirdobbanás.

Most már tudom,
Hogy hiába várlak.
Elnmúlt a nyár s nincs már kikelet,
Megtanultam. — Akármilyen hű a szír,
Idővel mégis mindent elfeled.

KESS SÁNDOR (Nagyassád)

Leventeszentalés Egeralján. Belsőseges és impozáns ünnepély keretében avatták fel az elmúlt héten az *egeraljai* leventék zászlóját, melyen a járás és a környék élőkölöségei és összes vezetőemberei nagyszámban megjelentek. A kerület országgyűlési képviselője, *Schandl* Károly dr. nevében titkárja, *Valkó* László üdvözölte a leventéket. *Végh* János tartotta az ünnepi istentiszteletet és magasszárnyalású beszédben kérte az ég áldását az új zászlóra. Utána a zászlóanya, *Bontz* Jolán buzdította lelkes beszédben a leventéket, a magyar jövő ifju reményeire, a további munkára. Este színlelőadás volt és a „*Tábortűznél*” című levente-darabot adták elő, melynek diszleteit saját tervei feldolgozása szerint egy tizenötfelcses levente, *Szalóky* Károly festette, akit szereplőtársaival: *Káldy* Gyula, *Szakál* Irma, *Bontz* Károly, *Ferenczy* Gyulával stb. ügyes játékkukert lelkesen ünnepelt és megtapsolt a nagyszámu nézőközönség. Az előadást a nagy sikerre való tekintettel közkívánatra megismétlik. A levente-egyesület az elért szép eredményeket elsősorban az elnök, *Bontz* Gyula odaadó és áldozatkész munkájának köszönheti, aki az ünnepély alkalmával a környék kiküldötteit a házában vendégül látta.

Betörők jártak a szavai koresmárosnál. Vitéz *Káta* János, akinek a baranyamegyei *Scava* községben koresmája és kereskedése van, feljelentést tett a csendőrség ismeretlen tettesek ellen, akik az éj leple alatt betörtek a vegyeskereskedésbe és magukkal vitték a pénzeszközök tartalmát, hatvan pengőt. A pénzen kívül csupán dohányárut vittek magukkal a betörők. Vitéz *Káta* János gyanúja egy vándorló közsőrüs házaspár ellen irányul, akik még az est beállta előtt jártak az üzletben, mindent apróra szemügyre vettek és hitelbe akartak vásárolni. Mivel hitelt nem kaptak, dühösen távoztak. A csendőrség keresi a tetteseket.

Agyonrugott a ló egy szilvási kiskisgyereket. Az elmúlt héten halálos végű gyermekszerecséltenség történt *Szilvás*, baranyamegyei községben. Vitéz *Végh* Ferenc *Jani* nevű hároméves kislfiát homlokán rugta egy ló és a szerencsétlenül járt gyereket *kétnapi szenevés után meghalt.* A tragikus baleset egy történt, hogy a kiskisgyerek fel akart menni a kocsiira, de a ló, mely egyikéknél sohasem volt rugós, ugylátszik, megijedt és halálos rugást ejtett vitéz *Végh* Ferenc kislfián.

Meghalt Zubkovné, a német császár huga. Viktória Schaumburg-Lippe hercegnő. *Zubkov* Sándor válólélemben lévő felesége, november hó 16-án, reggel 61 éves korában elhunyt. A hercegnőt nemrég súlyos tüdőbajjal vitték a kórházba, ahol az orvosok már nem tudtak segíteni rajta. A hercegnő, amint ismeretes, két évvel ezelőtt ment férjhez *Zubkov* Sándor orosz emigráns-hoz, aki unokája lehetett volna a hercegnőnek. A szélhámós orosz hamarosan elverte a hercegnő vagyonát és világraszóló botrányokat rendezett. A hercegnő végre is elhatározta, hogy elválk a férjétől. Most bekövetkezett halála nem engedte megérni válóperének befejezését.

A herceprimás diszdoktor. Mult szombaton délben fényes ünnepségek között avatta *Serédi* Jusztinián dr. bíboros herceprimást a budapesti *Pázmány Péter Tudomány Egyetem* a hittudományok doktorává. Az avatás a herceprimás magas egyházi és közjogi méltóságára való tekintettel nem az egyetem aulájában, hanem a budavári primási palotában történt. Az avatás alkalmából *Dole-schall* Alfréd dr., az egyetem rektora, magasszárnyalású beszéddel intézett a primáshoz, majd pedig *Baranyay* Jusztin dr. hittudománykari dékán átadta a herceprimásnak a diszdoktori oklevelet. A herceprimás beszédben köszöntö meg az egyetem legmagasabb kitüntetését.

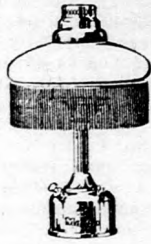
Magyar honvéd egy olasz temető díszsírjében. *Guggiano* lombardiai község vezetősége a háborúban hősi halált halt katonáinak holttestét hazavittette. Az előjáróság a holttestek hazahozatala után *Csley* Sándor öcsödi születésű magyar honvéd holttestét, az olasz hősi halottakkal együtt, a község temetőjében díszsírjében temettette el. A gyászünnepélyen a milánói magyar konzulátus egyik tisztviselője is megjelent s babérszort helyezett el az olasz katonák és a hősi halált halt magyar honvéd koporsójára.

Leánya völégénynek fülét levágta egy apa. Francia jelentés szerint *Marseille* egyik külvárosában mult szerdán egy hentesmester, akinek lánya már évek óta jegyben járt egy villamoskalauzzal, szóváltás közben nekitámadt a fiatalembernek és olóval levágta egyik fülét. A villamoskalauz elvesztette eszméletét, majd miután magához tért, el akart menekülni a brutális após elől. A hentesmester azonban véssóval támadt rá és súlyosan megsebesítette, majd rátérdelpt mellére és agyaföbe verte. A szerencsétlen völégényt végül is a családtagok szabadították ki veszedelmes helyzetéből. A hentes ellen megindították az eljárást.

Templomlépcsőn szurták le a kikoszarozott kéroit. Aradi jelentés szerint *Varsánd* községben mult vasárnap délelőt a templomból kijövő násznép szemelattára halálos szerelmi dráma játszódott le. Akkor tartotta esküvőjét *Bukár* Gergely gazda *Germán* Máriával, aki azelőtt jegyben járt *Petriss* Ádám aradi örmesterrel. Amikor *Petriss* tudomást szerzett az esküvőről, *Varsándra* utazott, hogy leszámoljon a leánnyal. *Petriss* a templomba furakodott, de a menyasszony bátyja, *Germán* Illés elébe állt, hogy felelősségre vonja a rendezvászért. *Petriss* arcúllította *Germánt*, aki erre kirántotta bajonettjét és *beleszurta a kikoszarozott kérobe.* *Petriss* néhány pernyi haláltusa után a templom lépcsőjén kisenvedett. A rendőrség a gyilkost elfogta.

Meggyilkolt egy alhadnagynét a barátjánja. November hó 11-ről 12-ére virradó éjszaka véres gyilkosság történt *Győrött*, a Magyar-utca 33. számú házban, ahol meggyilkolták *Koncz* Vilmos alhadnagyu feleségét, született *Lévay* Terézt. A gyilkosságot másnap reggel a meggyilkolt asszony férje fedezte föl, aki az éjszaka a győri kaszárnyában teljesített szolgálatot. A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítése érdekében. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosság éjszakáján *Koncz*nénél régi barátjánja, *Molnár* Erzsébet tartózkodott, aki olyankor, mikor *Koncz* éjszakai szolgálatot tartott, mindig *Koncz*nénél töltötte az éjszakát. Első kihallgatása alkalmával a lány tagadta a gyilkosságot, majd később azt vallotta, hogy *Koncz* Vilmos alhadnagyu segítségére ölte meg az asszonyt. A rendőrség azonban megállapította, hogy *Koncz* Vilmos szolgálatra ideje alatt egyáltalában nem hagyta el laktanyát, s így a gyilkosságot *Molnár* Erzsébet egyedül követte el. *Molnár* Erzsébet a gyilkosság után magával vitte *Koncz*né karóráját és a lakásban talált négy száz pengő készpénzt azért, hogy a rablőgyilkosság látszatát keltsse. *Molnár* Erzsébet végül is megtörtén beismerté, hogy a gyilkosságot egyedül követte el azért, mert szerelmes volt *Koncz* Vilmosba és meg akart szabadulni vetélytársnőjétől. November hó 11-én elkért két konyhakést *Koncz*né-től, melyeket maga élesített meg apjának borotvakövén. Az egyiket visszavitte az asszonynak, a másiktól pedig azt mondotta, hogy másnap elhozza. Este a kést ruhája alá rejtve, ment *Koncz*né-hez, akit azután éjszaka az ágyban meggyilkolt. A gyilkos leányt kihallgatása után át-kísérték az ügyészség fogházába.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „*Ratino*” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „*Russin*”-féle sváb, rusznai, hangya, csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely: *Ratino* laboratórium, Budapest, VII., *Murányi*-utca 36.

Minden házban

lakásban, műhelyben, üzletben, gazdasági helységeben nappali világosságot áraszt a

világhírű Dítmár gyártmányú

„MAXIM” PETRÓLEUM GÁZ-LÁMPA, 300 gyertyafény

Kérjen képes ingyenes árjegyzéket még ma

Kézpénz-versenyárak: P 30.-tól.

Vidéki körzetképviselők kerestetnek.

Minden házban élveztet a fűtés

**„DÉMON”
petróleum gázkályhával!**

Könnyű kezelés, kis fogyasztás, egyenletes, tiszta, meleg. Füst- és korommentes. Olcsó!

Kézpénz-versenyárak: P 30.-tól.

EGYEDÁRUSÍTÁS: BLUMENTHAL LAJOS VASNAGYKERESKEDÉS, BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 4. SZÁM.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. A haszonbérleti szerződésben nincsen megjelölve a buza métermázsánkénti értéke, mennyit kell fizetni? 2. Mennyi a törvényes kamatláb? 3. Hol tudom meg a nyertesek jegyzékét? (N. S.) — **Felelet:** 1. Ha a buza árát nem állapították meg, egy a budapesti árutőzsde aznap középárfolyamát veszik alapul az ármegeállapításnál. 2. A törvényes kamatláb jelenleg nincs annyira pontosan meghatározva, hogy ezt egy számban ki lehetne fejezni. Általában 5–6% a normális kamat. A Nemzeti Bank kamatlába hét és fél százalék. A kártérítési kamat tíz, illetve tizenkét százalékos. 3. A nyertesek jegyzékét az illetőknek postán küldi meg az illető sorsjegyjroda.

Kérdés: 1. Hat elemi osztályt végeztem és tizennyolc éves vagyok, csendőr szeretnék lenni. Milyen iratok szükségesek a felvételhez? 2. Hol jelentkezsem? 3. Mennyi idő múltán nyugdíjazták a csendőrt? (M. J., Budapest.) — **Felelet:** 1. Felvételhez szükséges: születési, iskolai, erkölcsi és állampolgársági bizonyítvány, továbbá önmek szülői beleegyezés. 2. Budapesten, az I. Csendőrkerületi parancsnokságnál, I. ker., Böszörményi-ut 21. szám. 3. Tíz éves szolgálat után már nyugdíjba mehet, azonban a teljes nyugdíjat csak a szolgálati idő (35 év) letelte után kapja meg.

Kérdés: 1. Hetvenöt százalékos hadirokkant vagyok, szeretném magamat újból felülvizsgáltatni, mikor lesz felülvizsgálat? 2. Van-e valamiféle újságjuk a rokkantaknak? (V. L., Győr.) — **Felelet:** 1. Lapunkban hasonló kérdésekre már több ízben válaszoltunk. Tudomásunk szerint az utolsó rokkantfelülvizsgálatot mult év őszén tartották. Akinek valamiféle panasa volt, azt akkor kellett bejelentenie. Több felülvizsgálat nem lesz, legfeljebb talán akkor, ha majd — amint azt a népjóléti miniszter ur is mondotta — törvényileg rendezik a rokkantellátás kérdését. 2. Igen. Irjon a Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Nemzeti Szövetségéhez, Budapest, V., Falk Miksa-utca 7. sz.

Kérdés: 1. Mi a kormányzó ur címe és hogyan kell levélben megszólítani. 2. Fogad-e a kormányzó magánembereket kihallgatáson és hol kell a kihallgatásra jelentkezni? (K. J., Magyarokimle.) — **Felelet:** 1. Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország Főméltósága kormányzója. Főméltósága Kormányzó Ur! A kormányzó urhoz ne levelet írjon, hanem kérvényt és a kérvényt küldje a kormányzói kabinetirodába. 2. Igen, fogad, azonban előbb a kabinetirodánál kell jelentkeznie. Jó lenne, ha a jelentkezést írásbelleg intézné el a kabinetirodánál és választ kérne a kabinetirodától, hogy mikor mehet fogadásra.

Kérdés: 1. Hol van a L... vegyészeti gyár központi irodája Budapesten? 2. Hol kapható a T... szóróanyag? 3. Meddig terjed a kérdéses szer hatása? 4. Van-e fölvetel a vámöröszöghöz? 5. Mennyi a vámör havi fizetése? 6. Megszűnik-e a zöldos hadsereg? (Ifj. B. L., Jászberény.) — **Felelet:** 1. VI., Király-utca 12. szám. 2. Minden gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. 3. Ez az alkalmazott mennyiségtől és a bőrtől függ. 4. Jelenleg nincsen. 5. Kezdő fizetés havonta 44 pengő. 6. A trianoni békeparancs ránk kényszerítette a zöldos hadsereget, amely súlyos teherként nehezedik az országra. Minden magyar hő kívánsága azonban az, hogy ez a kényszerűség minél hamarabb megszűnjön.

Kérdés: Huszonegy éves iparostegény vagyok, három középiskolát végeztem. Csendőr akarok lenni, hová forduljak (205. számú előfizető, Petőháza.) — **Felelet:** Olvassa el M. J. Budapest jelge alatt közölt válaszukat. Nemcsak a budapesti, hanem bármelyik vidéki csendőrkerületi parancsnokságnál is jelentkezhet.

Kérdés: Hol kaphatok olyan újságot, amelyben irodaszolgálat, ápolói, muzeumi- vagy szálloda-szolgálat alkalmazást hirdetnek? (P. K., Hevesugra.) — **Felelet:** Hirdetéseket majdnem minden napilag közöl. Sajnos, ma az a helyzet, hogy állást nem igen hirdetnek, vagy ha hirdetnek is, egy hivatalos helyre ötven-száz jelentkező is akad. Az „Országos Pályázati Közlöny” szokott álláshirdetést közölni. Mi ajánljuk, hogy írásban jelentkezzen a Magyar Királyi Állami Munkaközvetítő Irodánál (Budapest, VIII. ker., József-utca 33.), amely ipari munkások elhelyezésével foglalkozik. Ha mezőgazdaságban akarna elhelyezkedni, úgy küldje be kérését az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. em. 207.)

Kérdés: Hol lehetne nagyobb mennyiségű házi szeszszarpanyt eladni? (H. P., Csanádpalota.) — **Felelet:** Próbálkozzék meg a Háztartás fogyasztási szövetkezetnél, amely Budapesten, IX., Közraktár-utca 30. szám alatt van. Fölajánlhatja árúját a Budapesti Székessővárosi Községi Élelmiszerüzemnek is (IX., Soroksári-ut 5.)

Kérdés: Harmincegy éves katonaviselt a háborúban járt családost ember vagyok, most rendőrré vagy pedig valamiféle állami alkalmazást akarok lenni. Fölvesznek-e rendőrnök vagy valami altisztné? (K. J., Jászalszentszöggyörgy.) — **Felelet:** A rendőrséghez lehetőleg a 27-ik életévig vesznek föl újoncokat. Próbálkozzék meg mindenesetre, tárja fel körülményeit; lehet, hogy felveszik. A többi állami állások közül bizonyos korhatárig vesznek fel. Ha esetleg fegyverhöz felvétel lesz, ajánljuk, adja be pályázatát. Oda még leginkább felveszik. A fegyverhöz állásra vonatkozólag a pályázatokat a belügyminisztérium a Budapesti Közlönyben szokta közzétenni. A jegyző úrnál vagy a község-házán kísérelje figyelemmel a Közlöny egyes számát a hirdetés megjelenése után azonnal adja be kérvényét.

Kérdés: 1. Mennyi mákot szokás vetni katasztrális holdanként? 2. Mennyi mák terem egy katasztrális holdon? (Előfizető, Sevelény.) — **Felelet:** 1. A mákból katasztrális holdanként 1–2, legfeljebb 3 kilogrammot szokás vetni. Hogy az aránylag csekély mennyiségű magot egyenletesen vetni lehessen, célszerű ugyanannyi homokot, korpát vagy fűrészport keverni hozzá. Hazánkban legjobban bevált a francia kék mák, melyből vetőmagot nagyobb magkereskedésekben lehet kapni. 2. Erőteljes talajban és apróra megművelt földön 4–6 métermázsra magtermésre lehet számítani.

Kérdés: Hogyan lehet fáradt olajból kocsikenőcsöt készíteni? (T. J., Mohácsiget.) — **Felelet:** Fáradt olajból kocsikenőcsöt olyképen készíthet, hogy 1 kg. olajhoz 10–12 dekagramm égetett meszet és 2 deciliter vizet tesz s ezt időnként megkeveri. Körülbelül egy nap mulva a kenőcs kész.

Kérdés: Foszott tollam megmolyosodott. Hogyan lehetne a molyt kiirtani? (Hü előfizető, Dunavecse.) — **Felelet:** A molyos tollban levő molyokat szénkénnel meg kell ölni. Ehhez szükséges egy légtárhatalan elzárható láda, melybe beletesszük a tollat s azután beleöntünk egy köbméter ládatérfogatra 25 dekagramm szénkéneget, majd tökéletesen lezárjuk a ládat, hogy a szénkéneg gáza ki ne illathasson. Minthogy a szénkéneg robbanó szer, a közelében gyullasztani vagy pipálni nem szabad! A láda 12–24 óra mulva felnyitható.

Kérdés: 1. Nagyobb mennyiségű akácfaanyagot szeretnék értékesíteni, hol lehetne? 2. Egy hold nagyságú telken van, ahol gyümölcsfákat neveltek. A gyümölcsfák árnyékába már többféle növényt vettem, de semmi sem termelt. Mit ültessenek, hogy teremjen? 3. A ricinus megterem-e árnyékos helyen? (P. I. Szegvár.) — **Felelet:** 1. Akácfaanyag nagyobb megkereskedésekben lehet értékesíteni, így talán elsősorban a Köszegi magpergető Rt.-nél Köszegen. 2. A gyümölcsfák alatt (félárnyékban) jól megterem a köszméte, a ribizke, a szalóca és málna, de ezeket közel a fákhöz nem szabad ültetni. Továbbá jól felhasználhatók az ily területek korai salátá termelésére. A salátát összelejtjük s mire a fák lombja tavasszal kifejlődik, a salátá már kivágható. Teljes árnyékban azonban e felsorolt növények se boldogulnak. 3. A ricinus nem terem árnyékban. A kértetett könyv nem kapható.

Kérdés: 1. Milyen nagyságú földre elegendő egy számos állat évi trágyatermelése? 2. Hány kilogramm istállótrágya szükséges évenként egy katasztrális hold földre? 3. Hány kilogramm istállótrágya szükséges a házikertben évenként egy négyzetméterre, továbbá akkor, ha háromévenként trágyázom a földet? (B. J. Okány.) — **Felelet:** 1. Egy számos állat trágyatermelése egy katasztrális holdra szokott elegendő lenni. 2. Ez a talaj erejétől, a termelt növény trágyaigényétől és a trágya minőségétől függ, általában évenként a szántóföld katasztrális holdjára hatvan métermáza istállótrágyát, a házikert katasztrális holdjára pedig kilencven métermáza istállótrágyát kell adni. 3. A házikert egy négyzetméterére egy kilogramm istállótrágya szükséges évenként. A három évenkénti való trágyázásnál négyzetméterenként három kilogramm a szükséges mennyiség.

Kérdés: 1. Hogyan lehet házilag meghatározni a burgonya keményítőtartalmát? 2. Egy magyar holdon elszórt hetvenöt kilogramm szuperfoszfát hány százalékkal emeli a burgonyakeményítőtartalmát? 3. Van-e a sódarviznek táptértéke? (B. P. J. Alesut.) — **Felelet:** 1. A burgonyakeményítő tartalmának megállapításáról hosszabb ismertetést közöl lapunk legközelebbi számának mezőgazdasági rovata. 2. Tény, hogy nedves, sovány földben a burgonya kevesebb keményítőt tartalmaz, de hogy a műtrágya, így a szuperfoszfát mennyiségével arányosan nőne a keményítőtartalom, arról számszerű adataink nincsenek s így a kérdésre nem tudunk válaszolni. Egy katasztrális hold földre burgonya alá 200 kilogramm szuperfoszfátot szoktak szórni, homokon még ehhez 80 kilogramm kálisót is. 3. Táplálóértéke nincs, de az emésztést elősegíti.

Kocsis László és Geröcs István olvasóinknak kérdéseikre levélben adunk választ. Kérjük, közöljék sürgősen címüket velünk.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmivélségi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz. II. em. 207.) közlése szerint a következők

keresnek munkát:

1. Csapatok:

Balogh István 20 társával téli hónapokra á 50 P és élelmezésért, Somogyudvarhely, 254 hsz., u. p. Berzence. — Horvák Pál 40 társával őszi és téli munkára, Békéscsaba, IV., Berényi-ut 75. — Forgó András 40—50 társával bármily téli gazdasági munkára, Nádudvar, Csőka-u. 592. hsz. Hajdu vm. — Vizi János 100—120 kubikkal utburkolathoz á m² 40 f. Kaviestöréshez á m³ 260 filléért, Jászapáti, Szentgyörgyi-ut 1279. — Szoljka György jövő évre cukorrépa művelésre vállalt 150—200 kat. holdat, Békéscsaba, Szilágyi Dezső-u. 22. — Simon János 50 munkással téli és tavaszi bármely gazdasági munkára, Szabolom, Borsód vm. — Korács Pál 100 munkástársával őszi-téli sunnás munkára, Egerlövő.

2. Egyesek:

Darnik János 71 éves, nős kertésznek vagy éjjeli őrnök. Budapest, VII., Uzsoki-u. 32. — András Imre 40 éves, nős kerekgyártó-mesternek (szerszám nélküli), Rákosszentimihály, uj Almássy-telep, V-ik növelten-utca. — Egreszi András 45 éves, magányos éjjellőr mezőőrnek vagy kocisnak, Soroksár, Grassalkovich-u. 128. — Ripó Gyula 30 éves nőten tarcali szakiskolát végzett szőlőkezelő, gazd. ispánnak, jó bizonyítványokkal, Szeghalom, Vésztoi-ut, Békés vm. — Bozay Károly 38 éves családos, pápai földmivésiskolát végzett, gazd. ispánnak, 8 évi gyakorlattal, Nagyréce, Zala vm. — Árpád János 31 éves, magános, érettségit tett, áll. számv. államvizsgázott, gépírás- és levelezésben jártas, irodai, tiszti-, könyvelői, titkári, vagy segéd-tisztnak, Nagyréce, Zala vm. — D. Szabó Imre 26 éves nőten, gyak. kertész és kertmunkás, Jászfényszaru. — Komjáti Béla 43 éves nőten, kovácsmester, gyógykovács, traktorkezelő, január 1-re, Valkó, valkói major, Pest vm. — Keller Domokos, konvenciósi kocisnak, Budapest, Vaskapu-u. 7. — Bokán Mihály 63 éves nős, tehénfejősnek, 10—12 tehénhez jan. 1-re, Budapest, X., Rákosfalva, Sziráki-ut 4. Gizella kastély. — Szádrári János, 33 éves családos, gépész-kovácsmester, lóvasaló és az összes gazd. gépek, eszközök javításához ért, villanymotor kezelő, Valkó, Széchenyi-ut 5. Pest vm. — Kahanek József 24 éves nőten, szőlő- és kert. isk. végzett, kertésznek, méhésznek, Budapest, VI., Máglya-u. 95., fsz. 1. — Vörös Mihály volt csendőrtörzsrőmester, gazdának, munkafelügyelőnek, Pestszentlőrinc, Liget-u. 19. — Jurás István kanász számadónak, gulyásnak vagy kocisnak január 1-re, Hatvan-pusztá, u. p. Sárbovár, Fejér vm. — Máté János 29 éves nőten, adai földm. isk. végzett, újévkor leszerelő katona, kulcsár, major-gazda, vagy traktorkezelőnek, Budapest, IX., Mária Terézia laktanya, I. zászlóalj, 3. század. — Sas József gazdaságba kerülő-mezőőrnek, Miskolc, Gubás-u. 5. hsz. — Ócsai Imre 33 éves, nős, virág, zöldség vizsg. kertész, 12 évi gyakorlattal, Budapest, VII., Gyarmat-u. 40. Moskó kertészetében. — Stefkó István 52 éves, családos bogárnemester, hosszú bizonyítványokkal, Kunszentmiklós, Banger-pusztá, — Hottó Gyula 57 éves, családos géplakatos, gazdasági és gézke főgépésznek, Budapest, III., Föld-u. 38., földszint 4. — Perian István 49 éves, családos, gazdának, munkafelügyelőnek, Budapest, Majláth-u. 66. sz., ajtó 8. — Bottány Márton 35 éves, családos, fejős kocisnak, vagy kanász-juhásznak (sikerném), Göd (major), Pest vm. — Deák Antal 30 éves, családos, tehenész-fejősnek, esetleg kocisnak is, Göd, Pestmegye. — Lutterer Lajos urad. főkertész, 29 éves, nős, 1930. jan. 1-re nagyobb szabású kertészetbe, 16 évi gyakorlattal, konyha-, gyümölcs- és diszkerthe, szőlő- és pincekezelőnek is, méhészt, kaptárkészítő, Tükrös-pusztai gazdaság, u. p. Adonypusztaszabolos, Fejér vm. — Reichard Sándor 24 éves, nőten, gyak. kertész, zöldség-, virág- és gyümölcsök kertbe, Budapest, I., Költő-u. 7. — Számjel Gyula 38 éves, családos, gyak. kertész, bolgár rendsz. zöldség és virág, gonbatenyésztéshez, Budapest, VII., Hungária-körút 198. — Szabó János 43 éves, nős, kocisnak vagy tehenésznek, Csepel, Templom-tér 8. — Kubák András családos, bérsgazda h. keres, Boldogkőváralja, gr. Zichy urad. — Darvasi János kanász számadónak, Gádoros, Kinizsi-u. 37. Békés vm.

Munkást keresnek

az alább következő uradalmak, gazdaságok és birtokok:

Egyeseket:

Török László szőlőbirtokos (Patacs, Amalak, u. p. Rácaváros, Baranya vm.) 4—5 férfi, erős, családos vagy 5—6 hónappal 8 hold oltványozó összes munkájának elvégzésére. Bér megegyezés szerint. — Soproni fejjintőzet igazgatósága (Sopron), egy kertészt, fegyőri fizetéssel és beosztással. Havi bére 84 P, lakás, ruhailletmény, családi- és őri pótdíj. — Pilon Vilmos (Budapest, Károly-körút 15 sz.) egy vad- és erdőőr, ki ló és tehen ellátást is vállal: 30—40 éves, családos, havi fizetés 80 P, lakás, fűtés és tejjelátás. — Thomka Elemér (Nyírtass, Szabolos vm.) egy ügyes középkorú nős kertészt, január 1-re, virág, zöldség és gyümölcsök kertbe, évi fizetési igény irásban. — Fohn Márton (Nyírábrány, Eröss István tanya, Szabolos vm.) konyhakertészt és dinnyetermeléshez feles kertészt, biztos jövedelem és lakás. — Dr. Zsirkovicsné Lichtenegger Margit (Pilis, Lichtenegger-telep) egy szakvincellért 12 holdra és új telepítéshez, havi 60 P, lakás, fűtés, baromfi- és sertéstartás. — Metternich Sándor, Clementina hercegnő intézője (Herczeghalom, Pest vm.) hat éves fejős tehenest újévre, évi bér 44 P, 8 q rozs, 6 q árpa, 8 méter fa, 1200 négyzetgöl tengeriföld, 200 öl kertiföld, napi 1½ liter tej és havi 6—8 pengő fejési jutalék.

Máthé András
vörösréz árúgyár, UJPEST.
Gróf Károlyi-utca 17. szám.
Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

REJTVÉNYEK

1. Névrejtvény.

Nándor, Cecília, Alajos, Rudolf, Árpád, Szilveszter, Imre, Andor,
Ferenc, Rózsai, Ottó, Gusztáv.

E nevek kezdőbetűi helyesen összerakva, egy ország nevét adják.
(Beküldte Martin Lajos Hedrehelyről)

2. Pontrejtvény.

A . ü . l . a . ó . a . u . k . t . e . j . s . z .

(Beküldte Varga Péter Mezőkövesdről)

3. Szórejtvény.

Tartó aj

(Beküldte Naár Albert Budapestről)

4. Pontrejtvény.

. á . s . s . a . u . á . s . s . b . a .

(Beküldte ifj. Molnár József Nagyeszényből)

5. Szórejtvény.

hüllő (k=1) birka
ő

(Beküldte Kovács Lukács Kisújszállásról)

6. Szórejtvény.

Z nem uj

(Beküldte Farkas Ferenc Somogygyujbajomból)

7. Szórejtvény.

féle

pengő nő férfi

(Beküldte Kiss Endre Zalaszentmihályról)

8. Szórejtvény.

őri 'doi tanító

(Beküldte Haramza Mariska Mohácsról)

9. Szórejtvény.

kelet németül vízi állat $\frac{i}{ta}$ Fertő

(Beküldte Dobokai Mihály Széchenyiből)

10. Szórejtvény.

A aszpirin VIZ m $\frac{d (é=e)}{1}$ T T
dúva
(o=ő, m=z)

(Beküldte ifj. Józsa Lajosné, Szántay Erzsike)

11. Szórejtvény.

D
RE RE RE RE RE

(Beküldte Kuttor Barna Sajóközéneről)

12. Talány.

k	a	n	e
ó	A*	l	m
r	ó	v	f
l	a	t	o
u	y	n	g

A kiindulási pont *-gal jelölve. Nem lógrás szerint!

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről)

13. Pótlórejtvény.

—des	—jtó	—n	—dám
—ap	—ár	—ép	—ák
—enő	—de	—dény	—ó
—lek	—uri	—ír	
—ap	—ándor	—ap	

(Beküldte Ádám Sándor Sajómercséről)

14. Számrejtvény.

5, 3, 4, 2, 14, 15, 5 Rádió alkatrésze.
6, 9, 21 A szaladást így is kifejezzük.
25, 26, 27, 28, 29, 30 Minden ház tetején van.
21, 22, 25 Igen jó főzelék.
16, 23, 1, 2, 3, 4, 11, 4 Valaminek az ellenkezőjét így fejezik ki.
12, 13, 17 Malár, de kut is van ilyen.
18, 19, 20, 21 A kénytelen megy ki.
8, 7, 25, 24, 21 Ez is vár.
11, 10, 5 A legrégebb eredetű női név.
1—30-ig Népdal kezdő sora.

(Beküldte Ábrahám Erzsébet Tengődről)

15. Szórejtvény.

meg meg AZ
meg AZ
meg meg AZ **8**

(Beküldte Kovács József Kaposuláról)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 50-ik számban közöljük.

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Juhászbojtár**. 2. Pontrejtvény: **Kiesiből, kevésből is lehet takarékoskodni**. 3. Névrejtvény: **Portugália**. 4. Szórejtvény: **Egy bolond százat csinál**. 5. Szórejtvény: **Rákóczi-induló**. 6. Szórejtvény: **Leopárd**. 7. Pontrejtvény: **Lesz még feltámadás, lesz még magyar jövő**. 8. Betűrejtvény: **Remek**. 9. Szórejtvény: **Tengerszem**. 10. Számrejtvény: **Mulattató**. 11. Verses pontrejtvény: **Én irtam ezt, nem más, találd ki hát pajtás**. 12. Szórejtvény: **Szerenád**. 13. Szórejtvény: **„Vasárnap”**. 14. Szórejtvény: **Feltámadunk**. 15. Pótlórejtvény: **Petőfi Sándor**. 16. Szórejtvény: **Szegény embernek szegény a sora**.

Helyesen megfejtették: Ifj. Nagy Lajos, ifj. Borics László, ifj. Bogyos Imre, Nyaka Lajos, Áldozó István, Molnár Kálmán, Agárdi Ede, Kópecs István, Széchenyi Ilonka, ifj. Nagy Mihályné, Németh Béla, Giebitz Márton, D. Tóth János, Kovács Lukács, Kovács Máté, Ilah Gyula, Juhász János, Szabó Lajosné, ifj. Prókay Gyula, Kovács József, Puhár Irén, Vida Sándor, Giebitz György, Gere Pirokska, Zvonarics József, Baráth János, Niklai István, Beleznaay András, id. Bayer József, Nagy István, Tarnóczay János, Martin Lajos, Dobokai Mihály, Óri Sándor, ifj. Várady Sándor, Antal Mihály, Horváth György, Sz. Balázs Zoltán, Clementisz Zoltán, Buja Gyula, Berecz István, Simkó Mihály, Szántó Gyula, Varga Péter, Vincze László, Szinák Jolán, Balog Dániel, Tamás János, Szébel János, Fischer János, Guthy Margit, Sebastyén Kálmán, Bermann Tihamér, Czettler Péter, Kozár István, Naár Albert.

Jutalomkönyvet nyertek: **Buja Gyula (Csanádapalota)**, **Áldozó István (Himod)**, **Giebitz Márton (Pusztavám)**, **Kovács Lukács (Kisújszállás)** és **Oláh Gyula (Monor)**.

A 44-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő heti számunkban közöljük.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(17. közlemény.)

S hogy a komát meggyőzze szavai igazságáról, hoztette:

— Tudják, hogy bacillus van benne.

A koma megnyugodott:

— Okosan! — bölintott és megmondta a maga véleményét. — A csók az ördög találmánya. Abból származik minden rossz.

A menyecske lázasan bölintott.

— Igaza van! Én is tapasztaltam.

A koma ránézett:

— Te is? — kérdezte jelentősen.

Kovácsné zavartan akadozott:

— Hát akkor... Tudja már...

És nehezen kívágta:

— Mikor a boldogult uram még élt.

A koma jelentősen bölintott:

— Azért halt meg olyan hamar.

A menyecske most a komára nézett és kíváncsian megkérdezte:

— Hát a kee felesége mért halt meg olyan korán?

Most az öreg zavarodott össze. Egy ideig köhécselt, aztán megmondta az okát:

— Az csak meghalt.

Kovácsné mosolygott:

— Én nem haltam meg.

Az öreg szemügyre vette a formás menyecskét. Nagyon tetszett neki. Széleset pislantott:

— Jó husba vagy!

A menyecske egy parányit közelebb csuszott az emberhez, aztán nyugtalanító szóval vallotta:

— Azóta, hogy az uram meghalt, nem csókol meg senki.

A koma bozontos szemében hamis tüzek gyultak. A melle kicsit megemelkedett, mikor ránézett a menyecskére és megkérdezte tőle:

— Kívánod?

Kovácsné ügyesen vezette a szavakat:

— Kivánni éppen nem kívánom, — mondta tettetett szeméremmel, majd vágyón sóhajtott. — De ha... esetleg... akadna kedvemre való ember, hát...

Lesütötte a szemét, majd beszédesen a komára nézett.

A koma sürgette az elhallgatott szavakat:

— Hát?

A menyecske határozott hangon mondta:

— De nincs olyan ember!

És odaborult a koma keblére.

Szekeres uramat váratlanul érte a telitalálat, nagyot pislantott. Egy ideig nem tudta, hogy mit csináljon, majd körülnézett s mikor látta, hogy közelükben nincs senki, átkapta a menyecske derekát, bozontos bajuszával rátapadt az ajakára és cuppantósan csókolgatta.

A menyecske bódultan élvezte a váratlan örömet, de a következő pillanatban magához tért, felugrott és hamisan felkiáltott:

— Szent Isten, a bacillusok!

Majd elnevette magát:

— Most megtudtam, hogy kee is szereti a csókot!

A koma ijedten integetett:

— Pszt, te! — susogott halkan. — Hiszen a csók csak akkor rossz, ha más is látja!

A menyecske most már szabaddon beszélt:

— Máskor majd úgy csináljuk, mint most. Hogy ne lássa senki.

A komának is jókedve kerekedett.

— Hát persze! — tréfált vidáman. — Én kérek.

— Én meg majd adok! — felelt a menyecske.

— Én meg visszaadom, — vágott rá a koma.

Még tovább is incselkedtek volna az ördög találmányával, de az utcáról láрма és kacagás verődött be.

Kovácsné felfigyelt és megjegyezte:

— Bizonyosan szegény Rézit bántják a gyerekek.

Igaza volt, mert közben Rézi már meg is jelent a kapu előtt.

Öreg koldusasszony volt, a karján kosár lógott, a jobb kezében hosszú bot és mérges hangon az utca felé fenyegetett:

— Cudarok! Megálljatok csak, majd megver még beneteket az Isten! Kicsufoljátok a szegényt! Majd értetek is eljönnek a medvék, mint a bibliában.

Azonban belépett Kovácsék kapuján.

A láрма elcsitult.

Kovácsné a mérgező asszony felé fordult:

— Ki bántotta, Rézi néni? — kérdezte tőle részvétellel:

Rézi elkeseredetten beszélt:

— Ezek a komisz gyerekek csufolódnak. Már alig mek kijönni az utcára. Ha meglátnak, mindjárt tüsszögnek.

Felnézett és csak most jutott eszébe, hogy még nem köszönt, hát szorgalmasan pótolta mulasztását:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! — szólt énekelve.

— El is felejtettem köszönni.

Kovácsné elmondta a mindörökkét, aztán ránézett:

— Iszik egy kis tejet? — kérdezte adakozón. — Az előbb fejtem.

Rézi bölintott:

— Iszom, lelkem, ha adsz.

Kovácsné a tornác szélére mutatott:

— No, csak üljön le oda a fa aljába, azután majd hozok.

Azzal bement a házba.

Rézi leült a tornác szélire, közel az oszlophoz, hogy aki bejött az udvarra, nem is igen vette észre.

Szekeres nézte a furcsa asszonyt, aztán szünet után megszólította:

— Mondja csak, miért haragszik, ha előtte tüsszögnek?

Rézi két ujjával megtörölte két szája szélét, megkötötte álla alatt a kendőjét és beszélt:

— Hát tudja, az ugy volt, hogy — mikor megszülettem — édesanyám mindenáron fiut szeretett volna. A bábaasszony váltig erősítette, hogy fiu leszek, mert igen rugdalóztam.

Rá is tüsszentett:

— Mondom, — aszongya — rá is tüsszentem.

Mély lélekzetet vett:

— Aztán leány lettem, — mondta elkeseredve. — Hát ezért tüsszögnek utánam... Csfolnak, hogy leány lettem és nem fiu.

Felemelte hosszú botját és az utca felé fenyegetett:

— Ha egyszer elérek egyet, tudom Istenem, hogy megemlegeti a tüsszögést!

Többet is mondott volna, de közben megjelent Kovácsné kezében volt a bögre tej, meg egy nagy darab kenyér és Rézihez ment vele:

— Itt a tej, Rézi néni, — szólt neki — fogyassza el egészséggel.

Rézi boldogan vette el a bögrét:

— Köszönöm, aranyom. Majd megeszegetem.

És csendesen, szó nélkül aprította bele a foszló kenyeret a tejbe, azután nagy élvezettel kanalazgatta.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November hó 24-én, vasárnap.

Kirakodóvásár: Békés, Senyeháza. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szeded. — **Borvásár:** Nyegyelevé.

November hó 25-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonlelle (sertésvásár bizonytalan), Csökölly (sertésvásár bizonytalan), Diósjenő, Egervár, Felsőgesed (sertésvásár bizonytalan), Győr, Igal (sertésvásár bizonytalan), Karcag, Kerta, Komárom, Mezőkövesd, Paks, Siklós, Szentgál, Tiszatarján, Vámospécs, Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Felsőreg (sertésvásár bizonytalan), Kalocsa, Szécsény. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány.

November hó 26-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Mihályi, Szombathely, Török-koppány (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Felsőreg, Kalocsa, Szécsény.

November hó 27-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Mány, Nyírmada, Olaszliszka, Szentantalfa. — **Kirakodóvásár:** Szombathely.

November hó 28-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztúr, Dég, Nagykálló, Tiszalök.

November hó 29-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Veszprém, Szentés. — **Marha- és kirakodóvásár:** Bánokszentgyörgy.

November hó 30-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Abony, Apátfalva, Bélapátfalva, Babocsa. — **Kirakodóvásár:** Szentés.

TRÉFÁK

Gazdasági iskolában.

Tanár: Mondd, Pista, miért teremtette a jó Isten a krumplit?

Pista: Hát csak azért, tanár ur, hogy a szegény ember is lehuzhassa valaminek a bőrét.

(Beküldte Farkas Ferenc Somogygyabjomból.)

Kényelmes szolgálat.

A zsidó eselédet fogad és ezt mondja neki:

— Semmi külső dolgod nem lesz. Van kilenc gyerek, azokat egyenként elviszed az iskolába és hazahozod őket. A kényeres szekrény kulcsa itt van mindig a zs-bemben, akkor eszel, amikor akarsz.

(Beküldte Szabényi Ilonka Gencshátról.)

A borralaló.

Ur (leszáll a kocsirol és odanyujt a fuvarosnak egy pengőt): Itt a borralaló kerek összegben.

Kocsis: Jobb volna, nagyságos uram, ha a borralaló négy-szegetes volna.

(Beküldte ifj. Horváth Sándor Csököllyből.)

Felébredés.

Két kocsislegény együtt hált az istállóban. Reggel felébredt az egyik és így szól a másiknak:

— Kelj fel, pajtás, már minden marha felkelt.

(Beküldte ifj. Horváth Sándor Csököllyből.)

A lista.

A jegyző és a bíró elmentek a faluba adót szedni. Az első háznál veszik észre, hogy otthon felejtették a listát. Elküldték a kishíró, hogy gyorsan hozza el a listát. Nagysókára jön a kishíró, cipeli magával a szurtos képű kovácssegédet. A bíró rászól:

— Hát te, mit csinálasz?

— Hozom a listát.

— Miféle listát?

— Hát a cucilistát.

(Beküldte Péter Teruska Kozármislyéből.)

Ahol eget, ott fujd.

Könyvelő: Kérem, főnök ur, mi történe, ha esetleg a pénztárosunk a pénzzel együtt megszökne?

Főnök: Ugy? . . . Én magát azonnal lecsukatnám, mert magának tudnia kell a dologról!

(Beküldte Baráth János Belvárdgyuláról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 18-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.05—23.40, 78 kg-os 23.30—23.60, 79 kg-os 23.60—23.95, 80 kg-os 23.85—24.10, felsőtiszai 77 kg-os 22.40—22.70, 78 kg-os 22.60—22.90, 79 kg-os 22.85—23.10, 80 kg-os 22.90—23.15, fejmérzei, bácskai és pestvidéki, 77 kg-os 21.45—21.70, 78 kg-os 21.70—21.90, 79 kg-os 21.95—22.15, 80 kg-os 22.05—22.25, dunántúli 77 kg-os 21.45—21.70, 78 kg-os 21.70—21.90, 79 kg-os 21.85—22.15, 80 kg-os 21.95—22.25. — **Rozs** pestvidéki 14.90—15.10, más 14.90—15.10, sörpára 19.50—21.00, egyéb 17.50—19.00, takarmányárpa 15.15—15.65, elsőrendű 15.65—16.40, köles 11.00—12.50, zab elsőrendű 14.50—15.50, közép 13.60—14.15, tenzéri uj 13.60—14.00, repce 52.00—53.00, korpá 9.75—10.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.74—23.75, májusra 24.44—24.45. — **Rozs** márciusra 16.84—16.86, májusra 17.40. — **Tengeri** májusra 16.76—16.78 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—42, kettős főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—32 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése). **Lucernamag:** Az érdeklődés továbbra is élénk, de az áremelkedés nem folytatódott, mert az olasz és francia származásokkal szemben honi termésünk 30—50 százalékkal drágább, ennél magasabb árkülönbözöt a külföld nehezen hajlandó fizetni. **Lóheremag** esendőbb. A külföldi érdeklődés erősen mecsappant, élénk kínálat mellett az árak némileg csökkentek. **Baltacím:** Irányzata emelkedő, a kereslet élénk, a kínálat csekély. **Tavaszi búkköny:** Kielégítő vételkdy mellett jegyzése változatlan. **Muharmag** irányzata lanyha, nagy mennyiségeket kínálnak, de a vevők tartózkodók. **Köles:** a jelenlegi alacsony árak a külföldet nagyobb vételekre ösztönözték. Fehér kölesből csak a kiválóan szépszinű áru iránt van némi érdeklődés, közepes és gyenge árut nem lehet elhelyezni. A **Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének** hivatalos jegyzései, 100 kilónként, nyersárúrt, Budapesten: Lóhere 75—90, lucerna 140—170, fehérhere 120—140, nyuszapuka 50—60, baltacím 38—42, Viktória-borsó 18—28, Express-borsó 18—24, tavaszi búkköny 19—21, szőszösbúkköny 42—48, lenmag 51—55, kendermag 32—34, napraforgó fehér 21—25, napraforgó vegyes 17—20, mák 122—127, vöröses köles 11—12.50, fehér köles 20—24, vegyes köles 10.50—11, muharmag 18—20, fehér csillagfűrt 11.50—13.50, mustármag fehér 42—46, repce 52—54 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpá 12, buzakonkoly 10.75, buzakorpá 10.50—10.75, buzatakmányliszt 13—13.25, cirok feladó állomása 8—8.50, konkolydara 11—11.25, lenmagpogácsa 30—31, napraforgópogácsa 20.75—21, répaszelet, szárított 13.50—13.75, rozskonkoly 10.75, rozskorpá 10.75—11, rozstakarmányliszt 13, szójababpogácsaliszt 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya 6.50—8, őszi rózsaburgonya 5—6, Ella-burgonya 5—5.50, fehér burgonya 4—4.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, 6 7—7.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5.60—6, muhar- és szénakeverék 7.50, muharszéna 9—10.50, lucernaszéna 10.50—12.50, lucerna- és szénakeverék 6, alomszalma, másodrendű 4, zsupszalma 7 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.60—1.68, kivételesen 1.70, másodrendű 1.50—1.56 pengő kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészmarhák és járműsök. Elsőrendű belföldi járműsök (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi járműsök (fehér) 0.96—1.1, 1½—2 éves úszók 1—1.04, 1½—2 éves tinók 1—1.04, fiatal friss fejés tehén 1.40—1.50 pengő kilogrammonként élő súlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 108—120, kivételesen 130—138, közepes 72—106, gyenge 60—70, bika legjobb minőségű 110—120, kivételesen 124—126, közepes 94—108, gyenge 80—92, tehén, legjobb minőségű 98—116, közepes 62—96, gyenge 42—60, növendék 64—96, kicsoztóznivaló marha 22—44 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 118—128, közepes 130—138, nehéz sertés 138—144 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Gyapjú. Homokos vagy gyengébb gyapjú 1.30—1.50, középminőségű fésűs vagy szövetyapjú 1.50—1.60, jó minőségű szövetyapjú 1.60—1.90, finom minőségű szövetyapjú 1.80—2 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrcipő november 16-án 11-ike óta a borjúbőr 10, a marhabőr 5 fillérről olcsóbbodott. Árak: Marhabőr, magyar 1.05, marhabőr, tarka 1.15, borjúbőr 2.10—2.20, juhbőr 0.75—0.80 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhabús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—700, rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 220—340, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 400—560, sűtnivaló 220—406, pörköltnek való 180—320 fillér kilogrammonként. — **Juhhús:** Juhomb 160—240, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 200—260, friss oldalas 200—240, kosonványának való 80—120, vese velével 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olaszstani való szalonna 190—220, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt 200—280, hárj 210—250, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 200—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, csirke 150—350, ruca 300—800, lud 800—1600, pulyka 400—800 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—320, csirke 240—380, hizott ruca 200—260, lud, hizott 200—260, pulyka, hizott 200—250, ludmáj 500—1000, ludzsír és hárj 250—440, ludaprólek 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—18, főzőtojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvasgerinc kg. 4.50, comb kg. 300, lapocka 300, nyul, borbén darabonként 300—650, fácán darabja 400—500, fogoly darabja 240—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—600, csuka 200—300, ponty 200—300, kárász 140—220, compó 200—220, keszeg 100—140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16—60 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejfejtő 36—40, lefőlőzött 16—20, joghurt 170, aludtej 100, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj, tömbben 440—500, 10 dkg-os csomagolásban 540—680, főzővaj 360—440, szedett vidéki vaj 360—440, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 640—700, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 80—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 60—100, fehér, aprószemű bab 50—80, nagyszemű 70—120, szines 60—80, finom árpkása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 10—26, sárgarépa zöldjével csomója 4—16, petrezselyem kilogrammja 10—28, petrezselyem zöldjével csomója 4—16, zeller zöldjével darabja 4—20, zeller kilogrammja 16—26, kalarábé zöldjével darabja 3—8, őszifűzfa kalarábé kilogrammja 14—24, kevert zöldség 18—26, makói vörös-

bagyma 10—14, közönséges vöröshagyma 8—11, új zöldfokhagyma 90—160, cékla 14—30, hazai fejeskáposzta 15—30, kelkáposzta 14—26, savanyított 30—40, vöröskáposzta 18—30, kelbimbó 80—120, rózsa-burgonya 10—14, közönséges 7—10, kifli 18—26, tömör csiperke-gomba 260—560, mezei csiperkegomba 200—300, székfűgomba 260—400, szárított gomba 1600—2000, fekete retek kilogrammja 15—26, hó-napos retek csomója 6—14, ecetesgorka 100—160, vizes 50—70, apró-hegyes zöldpaprika darabja 1—3, töltési való 2—8, savanyított zöld-paprika kilogrammja 16—50, főzőtök 14—26, gyalult 30—40, süttőtök 10—14, paradicsom, érett 10—20, bab, kifejtett 100—160, zöld vaj-bab 100—200, hüvelyes zöldborsó 100—140, kifejtett 250—300, zöld tengeri csó darabonként 6—12, sóska 30—50, tisztított paraj 28—44, gyökeres 20—30, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlama 60—120, közönséges 30—80, nemes fajkorte 60—180, közönséges 30—80, hazai aszalt-szilva 80—120, szilvaiz 140—180, gyümölcsíz 160—320, birsalma 30—90, naspolya 80—90, áfonya 140—180, csemeszőlő 80—140, kevert 60—80, közönséges 40—60, borszőlő 35—40, gesztenye 44—80, nagy-papírhéjű dió 160—220, keményhéjú 120—160, dióhéj 200—240, héjazott mazoly 380—540, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 640—800, felédes, gulyás 500—600, rózsapaprika 400—500, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, pergetett méz 200—260, házi szappan 140—160, közönséges házi szappan 90—130 fillér kilogrammonként.

Borpiac. 11 Mallingand-fokos urasági árúért 26—30 pengőt, 12 Malli-zand-fokosért 32—36 pengőt, míg jobb árúért 50 pengőig fizetnek hektoliterenként. Kadarka és sötétebb színű borokért 1.70—2.50 pengőig fizetnek hektoliterenként, minőség szerint. Mórótt 12.5—13.5 fokos árú 55—65 pengőig, Balatonfüreden, Badacsonyan stb. 12 fokos és ennél magasabb szeszartalmu borokért 50—80 pengőig fizettek.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom változatlan árak mellett élénk és kielégítő volt. A detailforgalomban kielégítő volt a kereslet, az árak változatlanul jegyzetnek. — **Gyümölcspiacokafélékben** a kereslet élénkebb volt és nagyobb érdeklődés van új törköly és szilvórium után a legutóbb közölt árakon. — **Borpiac.** Változatlan forgalom mellett 4.30—4.50 P-vel jegyzetetik a termelő állomáson plusz 2 százalékos forgalmi adó.

Piaci. Tüzfűzében a termelők magasabb árigényekkel lépnek fel, a fogyasztás azonban egyelőre még nem fogadja el a magasabb árakat. Belföldi száraz bikkhás 230—265 P, importárú 245—280 P vagononként. A keményfűzfa forgalma feltűnően gyenge. A belföldi szükséglet csekély, a kivétel pedig szükséglet hiányában lehetetlen. — **Fenyőfűzében** a forgalom szűk keretek között mozog, változatlan árak mellett.

Idegen pénznemek vételei és eladási ára november 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.77 (27.96), dollár 569.25 (571.25), hollandi forint 229.90 (230.90), német márká 136.25 (136.85), svájci frank 22.40 (22.70) pengő darabonként. *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* csehkorona 10.85 (10.94), szerb dinár 9.98 (10.—), oláh lei 3.38 (3.42), lengyel zloty 63.90 (64.20), olasz líra 29.75 (30.05), francia frank 22.40 (22.70), osztrák schilling 80.10 (80.50) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.— (23.29), ezüst egykoronás 0.37 (0.38), ezüst régi forint 1.015 (1.025), ezüst öt koronás 1.98 (2.02), színarany kilogrammja 3800 (3830), színezüst kilogrammja 95 (95) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZD LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket
csak „RATINOL”
spárbogarat, csó-
tányt, rusznit, han-
gyát, „Russin” irt
állat, gyökeresen! Más
állat, emberre veszély-
telen! Napitárban szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapesti, Murányi-u. 36.

ZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1.
(Rókussai szemben).
Rendelő egész nap.

vér- és nemi-
betegség részére.
Ezüstsalvarsan-
oltás.

Mravkó József utóda
Gyurusz György
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-kört 22
(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörtes, ismétlődő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenmáj golyós, sörtes töltények, löszerek.

Mi a gazda kötelessége?
sajátmaga iránt!

Uj híveket
toborozni a

VASÁRNAP

táborába